БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 78 (1598) | 19 апрель, 1960 йил, сешанба | Баҳоси 20 тийин.

Экишда суръат ва сифатга эътибор беринг!

Ўрта Осиё машина-синаш станциясининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Валентин Тюпко бошлиқ бригадасида чигит экиш қизғин давом этмоқда. Суратда: чигит экиш пайти. Валентин Тюпко бригадага бу йил янги ишга олинган Мамет Зейтуллаевга экишни тез ва сифатли ўтказиш йўллари ҳақида гапириб бермоқда.

М. Нуритдинов фотоси.

ҲОСИЛОТ КЕНГАШИ

КПСС Марказий Комитетининг 1 Май муносабати билан эълон қилинган жанговар Чақириқлари бутун совет халқи каби областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг ҳам сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини мислсиз ошириб юборди. Шу кунларда колхоз қишлоғининг азамат меҳнаткашлари кўкламги экиш кампаниясини муваффақиятли ўтказиш учун майолди социалистик мусобақасини кенг авж олдириб, зўр ғайрат билан кураш олиб бормоқдалар. Бу курашда колхоз қишлоғининг олтин фонди ҳисобланган мўл ҳосил усталарининг, илғор тажрибакорлар, қишлоқ хўжалигимизнинг битмас-туганмас резервларидан моҳирлик билан фойдаланаётган атоқли новаторларнинг ижодий қобилияти ёрқин намоён бўлмоқда.

Коммунистик партия оғир индустрияни янада юксалтириш базасида қишлоқ хўжалигини кескин равишда ривожлантириш вазифасини қўйган ҳозирги даврда илғорлар тажрибасини колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришига кенг жорий қилиш, янги резервларни қидириб топиш ва ишга солиш, қишлоқ хўжалик ишларини комплекс механизациялаш, оз меҳнат сарф қилиб, кўп ҳосил олиш, маҳсулот таннархини камайтириш ва деҳқончилик маданиятини ошириш жуда катта аҳамиятга эгадир. Бу муҳим вазифаларни ҳал қилишда, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтиришда ҳосилот кенгашларининг роли ғоят каттадир.

Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозда (раиси ўрток Ҳ. Латипов) ва Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозида (директори ўртоқ Ж. Акрамов) ана шундай ҳосилот кенгашлари тузилган. Свердлов номли колхозда ҳосилот кенгашининг составига правление раиси агроном, механизатор, зоотехник, энг тажрибали бригада бошлиқлари, мўл ҳосил усталари, илғор чорвадорлар киритилган. «Оққўрғон» совхозининг ишчилари ва қишлоқ хўжалик мутахассислари кенгашга аъзо қилиб совхоз директори Акрамов бош агроном Искандаров ўртоқларни, шунингдек совхознинг бош инженери, бош зоотехниги, пахтадан муттасил мўл ҳосил олиб келаётган илғор бўлимларнинг бошлиқлари ва агрономларини ҳамда совхоз ишлаб чиқаришининг таниғлиқ новаторларини сайладилар.

Ҳосилот кенгаши маслаҳат берувчи орган бўлиб, деҳқончилик ва чорвачиликни янада юксалтириш барча қишлоқ хўжалик экинларидан, биринчи навбатда пахтадан муттасил мўл ҳосил етиштириш, чорва молларининг маҳсулдорлигини тинмай ошириб бориш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқади, қимматли ва фойдали маслаҳатлар беради. Бу кенгаш деҳқончилик маданиятини ошириш, дала ишларида ва чорвачилик фермаларида механизацияни фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасини кенг жорий қилиш, шу асосда меҳнат унумдорлигини кескин ошириш, оз меҳнат ва кам маблағ сарф қилиб, кўп маҳсулот олиш ва унинг таннархини камайтириш учун курашда ҳар бир деҳқон ва ҳар бир чорвадорнинг маслаҳатгўйи, уларнинг оғирини енгил қиладиган суянчиғи ва мададкори бўлмоғи керак.

Ҳосилот кенгаши ўз фидокорона меҳнати билан донг чиқарган илғор пахтакорлар, механизаторлар, чорвадорлар, сабзавотчилар, пиллачилар, каноп ва жут экувчилар, ғаллакорлар, боғбонлар ва соҳибкорларнинг иш тажрибаларини умумлаштириши ва оммалаштириши, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг перспектив планлари ва фойдаланилмаётган резервлари ҳамда бу резервлардан максимал фойдаланиш йўллари ҳақида янги таклифлар киритиши лозим.

Область партия комитетининг бюроси Свердлов номли колхоз аъзоларининг ва «Оққўрғон» совхози ишчиларининг ҳосилот кенгашлари тузиш ҳақидаги ташаббусларини маъқуллади ҳамда барча колхоз ва совхозларга бу янги ташаббусни қўллаб-қувватлаб, ўзларида ҳосилот кенгашлари тузишни таклиф этди. Область қишлоқ хўжалик бошқармаси, шаҳар ва район партия комитетлари, шаҳар ва район ижроия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари колхоз ва совхозларда ҳосилот кенгашлари тузишга амалий ёрдам беришлари ва бу муҳим ишга бевосита бошчилик қилишлари керак.

Ишни шундай уюштириш керакки, Свердлов номли колхоз ва «Оққўрғон» совхози коллективининг ташаббуслари ҳамма жойда қизғин қўллаб-қувватлансин, ҳар бир колхоз ва совхоз ўз ҳосилот кенгашига эга бўлсин, бу кенгашга энг яхши тажрибали, обрўли, ўз ишини пухта эгаллаган колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари сайлансинлар. Кенгашнинг ҳар бир аъзоси илғор Мичурин агробиология фанининг тарғиботчиси, партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалик масалалари юзасидан чиқарган қарорларининг оташин пропагандисти бўлсин.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» ва Ленин номли, Оққўрғон районидаги «Ленинобод» ва Ворошилов номли колхозлар ҳам ҳосилот кенгаши тузишга киришдилар. Областимизнинг деярлик ҳар бир районида ўз тажрибакор новаторлари билан фахрланадиган колхоз ва совхозлар бор. Бу хўжаликларда бемалол ҳосилот кенгашлари тузиш мумкин. Ҳосилот кенгашларининг ташкил этилиши КПСС Марказий Комитети декабрь Пленуми (1959 йил) қарорларини амалга ошириш учун курашда, давлатга пахта, каноп пилла, гўшт, сут, тухум сабзавот ва картошка етиштиришни кўпайтириш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятларимизни бажаришда ишимизга шубҳасиз катта ёрдам беради.

Н. С. ХРУШЧЕВ АВСТРИЯГА ЖАВОБ ВИЗИТИ БИЛАН БОРАДИ

Австрия Федерал канцлери Инж Юлиус Рааб ва вице-канцлер доктор Бруно Питтерманн СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевга ўзи учун қулай вақтда Австрияга келиш тўғрисида таклифнома юборганликлари хабар қилинган эди. Бу таклиф миннатдорчилик билан қабул этилганди.

Яқинда Н. С. Хрушчев 1960 йилнинг июль-август ойларида Австрияга сафар қилиб бориш ниятида эканлигини Австрия ҳукуматига хабар қилди. Қайси кун сафарга чиқилишини томонлар кейинроқ аниқ келишиб оладилар.

А. И. МИКОЯН МОСКВАГА ҚАЙТИБ КЕЛДИ

СССР Министрлар Советининг Биринчи ўринбосари А. И. Микоян 16 апрелда Бағдоддан Москвага қайтиб келди. А. И. Микоян Ироқ республикасининг пойтахтида совет саноати виставкасини очиш учун борган эди.

Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида А. И. Микоянни Н. А. Муҳитдинов, А. Н. Косигин ва бошқа ўртоқлар кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида Ироқ Республикасининг СССРдаги элчиси Абдил Ваҳоб Маҳмуд ва Ироқ элчихонасининг ходимлари бор эди. (ТАСС).

СОВЕТ ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИ АФИНАГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари, Литва ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ю. И. Палецкис бошчилигидаги СССР парламент группасининг делегацияси парламентлараро союзнинг кўкламги мажлисида қатнашиш учун 16 апрелда Москвадан Афинага жўнаб кетди.

Делегация составида СССР Олий Советининг депутатлари А. Ф. Горкин, К. А. Губин, И. Г. Кабанов, П. Ф. Кривонос, З. А. Лебедева, З. С. Омарова Ш. И. Чанукadзе бор. (ТАСС).

Ж. САМБУ КИЕВГА КЕЛДИ

КИЕВ, 16 апрель. (ТАСС). Мўғулистон Халқ Республикаси Буюк халқ хурали президиумининг раиси Ж. Самбу ва унинг ҳамроҳларини Совет Украинасининг пойтахти бугун зўр хурсандчилик ва самимият билан кутиб олди.

Киев аэродромида меҳмонларни Украина ССР Олий Совети Президиумининг раиси Д. С. Коротченко, Украина ССР Министрлар Советининг раиси Н. Т. Кальченко, Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. П. Казанец ва бошқа расмий кишилар, шунингдек шаҳар меҳнаткашлари вакиллари кутиб олдилар.

Аэродромда Д. С. Коротченко ва Ж. Самбу нутқ сўзладилар.

Эртасига меҳмонлар шаҳарнинг диққатга сазовор бўлган жойларини кўздан кечирдилар. Шундан сўнг Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. С. Коротченко Ж. Самбу шарафига зиёфат берди. Зиёфатда Д. С. Коротченко ва Ж. Самбу ўртоқлар нутқ сўзладилар.

Илғор хўжаликларда экиш тугалланди

БЕКОБОД. «Победа» ва Навоий номли колхозлар кўкламги экиш кампаниясига пухта тайёргарлик билан киришган эдилар. Пахтакорлар чигитни қисқа муддат ичида сифатли экиб олиш учун фидокорона меҳнат қилдилар. Натижада «Победа» колхози пландаги 1400 гектар, Навоий номли колхоз 1565 гектар ерга чигит экиб бўлди. Ҳозирги кунда ҳар иккала колхознинг аъзолари чигитни бир текисда бехато ундириб олиш учун курашмоқдалар. Механизаторлар тракторларга культиваторлар ўрнатмоқдалар. Ҳамма бригадаларда ғўза униб чиқиши билан биринчи парваришини бошлаб юбориш ва ғўзани барвақт озиқлантириш учун тайёргарлик кўрилаётир.

Райондаги 1-«Далварзин» совхози шунингдек, Янгийўл районидаги Сталин номли колхозларда ҳам чигит экиш тугалланди.

* * *

СИРДАРЁ. КПСС Марказий Комитетининг майолди Чақириқларидан руҳланган Максим Горький номли колхоз аъзолари ўзаро социалистик мусобақани кучайтириб, чигит экишни районда биринчилар қатори тугалладилар.

Бу ерда жами 900 гектар ерга чигит экилди. Шундан 720 гектар ерга чигит квадрат-уялаб жойлаштирилди. Ўртоқ Раҳим Нурназаров бошлиқ трактор-далачилик бригадаси экишда айниқса яхши натижаларга эришди. Бу бригадада 120 гектар ерга чигит экилди.

Колхоз аъзолари эндиликда чигитни ёппасига ва бир текис ундириб олиб, ғўзанинг биринчи цикл парваришига уюшқоқлик билан киришиш тадбирларини кўрмоқдалар.

Р. ҒАФУРОВ.

* * *

БЎКА. Вильямс номли колхознинг бир гуруҳ комсомол ёшлари янги ер очиб, пахта майдонини кенгайтиришга қарор қилган эдилар. Қисқа фурсат ичида ёшларнинг мақсади амалга ошди. Бригадага ўртоқ Абдурашид Ҳожибеков бошлиқ қилиб тайинланди. 1959 йилда бригада аъзолари 60 гектар янги ерда мўл ҳосил етиштирдилар. Бу йил эса экин майдони 66 гектарга етказилди. Ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта ҳосили етиштиришга қарор қилинди.

Бригада аъзолари экишга барвақт киришиб, 13 апрелда чигит экишни тамомладилар. Энди улар ҳамма майдонларда чигитни бир текисда ундириб олиш тараддудини кўрмоқдалар.

А. ЖАЛИЛОВ.

Сирдарёда суръат нега паст

Соат 12 лар чамаси. Йўл ёқасидаги картада бир трактор қимирламай турибди. Иккинчи картадаги трактор ҳаракат қилиб турган бўлса ҳам ишининг баракаси йўқ. У эндигина картанинг нариги бошига икки марта бориб келибди. Тракторчи Орол Мусаев ниманидир тузатиш билан банд, сеялкачи Абдулқосим Қўшматов тик турибди.

— Эртадан бери шугина ерга чигит экдингларми,— сўрадик.

— Чигит келишини пойлаб ўтирган эдик. Ким чигит олиб келишининг тайини ҳам йўқ. Ўзимиз олиб келган бир қоп чигитни эрмак қилиб турибмиз,— деди сеялкачи Қўшматов.

Чигит экилган ерларда квадрат қандай ҳосил бўлаётганини текшириб, қатор ораларини ўлчаб кўрдик. Қатор оралиғи 70, 60—65 сантиметр эканлиги аниқланди. Демак бу ердаги иш ҳам суст, ҳам сифатсиз.

— Анову трактор нимага бекор турибди?

— Квадрат-уялаб чигит экиш учун ерга ўлчаб, қоқиб қўйилган қозиғи йўқолибди. Тракторчи Ўроз Хонимқулов нима қилишини билмай агрономни қидириб кетди. Бўлмаса ўзи тонгда келган эди,— деди Қўшматов.

«Қизил Октябрь» колхозининг ўртоқ Исроил Жалолов бошлиқ бригадасида шу долзарб кунларда чигит экиш ана шундай «уюшқоқлик» ва «тайёрлик» билан олиб борилаётир. Бутун бошлиқ бир трактор йўқолган қозиққа «боғланиб» бекор турибди.

Колхозда айни пайтда 21 сеялка билан чигит экилиши лозим. Ҳақиқатда эса 17 сеялка ишлаяпти. Шундан 12 таси квадрат-уялаб чигит экмоқда, 4 та сеялка турли баҳоналар билан ишга туширилмаган. Ишлаб турган сеялкаларнинг иш унуми паст, сифати ёмон. Колхозда ҳар куни 120 гектар ўрнига 80—90 гектар ерга чигит экилаётир. Агар колхоз раҳбарларидан нега аҳвол бундай, деб суриштириб қолсангиз улар дарҳол «пастдаги ерларимиз сал намлик қилаяпти» дейдилар. Лекин юқоридаги ерларга эса чигит ўз вақтида етказиб берилмаётганлигидан, ўлчов қозиқлари йўқолиб қолганлигидан, шу сабабли тракторлар бекор турганлигидан улар оғиз очмайдилар.

Райондаги Свердлов номли, Карл Маркс номли, Максим Горький номли, Охунбобоев номли, Сталин номли колхозларда чигит экиш суръати анча яхши. Ўрта меёрда иш олиб бораётган Куйбишев номли колхоз аъзолари кейинги кунларда экиш суръатини тезлаштира бошладилар. Бу колхозда график бўйича кунига 80 гектар ўрнига 100 гектарга етказиб чигит экилмоқда. Лекин бу санаб ўтилган колхозларнинг ҳаммасида ҳам квадрат-уялаб чигит экиш сифатли ўтказилмаётир.

Свердлов номли колхознинг Каримбой Мирзабоев бошлиқ трактор-далачилик бригадасида бригада бошлиғининг ўзи чигит экмоқда. Моҳир механизатор ихлос билан ишнинг кўзини билиб ҳаракат қилаётгани учун квадратлар тўғри ҳосил бўлмоқда. Буларнинг ишини кўрган киши беихтиёр қувонади. Аммо шу колхознинг ўртоқ Абдулла Тўрақулов бошлиқ бригадасида аҳвол бутунлай бошқача. Бу ерда тракторчи ўртоқ Ниёзали Қўзиев бошлиқ экипаж аъзолари квадрат-уялаб чигит экмоқдалар. Лекин текширилган вақтда квадратлар тўғри ҳосил бўлмаётганлиги аниқланди. Картанинг бир бошида турган лебедкачи ўртоқ Шароф Носирбоев трактор келиб етгач тўрт қадам ташлади ва режа симини бир жойдан иккинчи жойга кўчириб қўйди.

— Сизнинг бу тўрт қадамингиз неча метр бўлади?

— 4 метр-у, 80 сантиметр, — жавоб берди лебедкачи Носирбой.

Ўлчанганда икки оралиқдаги масофа беш метр эканлиги маълум бўлди. Демак бу ерда беўлчов, тахминан иш қилинаётгани учун ҳам квадратлар аниқ чиқмаётир. Шунингдек тракторчи ўртоқ Қўзиев режа сими аппаратини яхши созламаган. Бу ҳам ишнинг белига тепаяпти. Чигит экишга қатнашаётган аёллардан бири бу ҳолни кўриб ташвишлана бошлади:

— Булар квадрат-уялаб чигит экишадиган бўлса тўғри экишсин, тағин ишнинг пачаваси чиқиб ёз бўйи кетмон чопиб юрмайлик,— деди.

Бу аёлнинг эътирози жуда тўғри. Агар бу хато ўз вақтида тузатилмаса колхозчилар яна кетмон билан ишлашга мажбур бўладилар.

Чигит экишда йўл қўйилаётган бу хилдаги камчиликларни Сирдарё районидаги бошқа колхозларда ҳам учратиш мумкин. Бир қатор хўжаликларда: «Яна совуқ бўлиб қолса, ёмғир ёғса иш қанақа бўларкин» деган кайфият билан чигит экишни жўрттага орқага суриб келаётган раҳбарлар ҳам йўқ эмас. Худди шундай кайфият натижасида районда белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалар ишга туширилмаган. Бундай ҳолни ўртоқ Бочкарев директор бўлган «Малик» тажриба хўжалиги мисолида ҳам яққол кўриш мумкин. Бу хўжаликда асосий майдонларга белгиланган миқдорда чигит ташлайдиган сеялкалар билан чигит экилиши лозим. Лекин ҳалиги кайфият натижасида ҳозиргача совхоздаги 1850 гектар пахта майдонидан эндигина 208 гектарига чигит экилди, шундан фақат 104 гектарига квадрат-уялаб экилди, холос.

Ишни пайсалга солиш, буёғи қанақа бўларкин деб чигит экишга астойдил киришмаслик каби ҳолни «Октябрь», «Правда», Ильич номли бир қатор хўжаликларда ҳам учратиш мумкин. Район ташкилотлари бундай зарарли кайфиятга зарба беришлари, чигит экишни ҳар тарафлама қизитиб юборишлари керак. Энди совуқ бўлса нима қиламиз, ерларимиз етилмаяпти деган турли-туман бўлмағур баҳоналарга ҳеч қандай ўрин бўлмаслиги лозим.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

15 гектар ерда икки киши ишлаётир

Машраб Мирсобиров билан Тошкенбой Ўрунов Чиноз районидаги Киров номли колхознинг Ислоҳат массивида янги ўзлаштирилган 15 гектар ерда маккажўхори экиб ҳар гектар ердан 700 центнердан кўк поя олишга аҳд қилган эдилар. Бу икки азамат маккажўхоридан юқори ҳосил олиш учун гибрид сортли уруғдан экдилар. Экилган маккажўхори униб чиқай деб қолди. Ҳозир улар маккажўхори униб чиқиши билан парвариш қилиш учун тайёрлик кўрмоқдалар.

М. АҲМЕДОВ.

ИШ ҚИЗҒИН

Янгийўл районидаги Киров номли колхознинг Свердлов номли участкасида В. И. Ленин туғилган кунни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун қизғин кураш бораётир. Пахтакорлар 565 гектар пахта майдонидан 27 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар. 430 гектар ерга режа сими тортиб чигит экишга, 800 тонна ҳосилни машинада териб олишга қарор қилдилар.

— Бу йил бир центнер пахтанинг таннархини 130 сўмга туширамиз, — дейди участка бошлиғи ўртоқ А. Хван, — ана шу мақсадда механизациядан кенг фойдаланишга интилаяпмиз. Графикка кўра участкада ҳар куни 70 гектар ерга чигит экилиши керак. Бироқ серғайрат механизаторларимиз кунига 75—80 гектар ерга чигит ташлаётирлар.

Участкада ҳам, колхозда ҳам бригадалараро социалистик мусобақа кенг қулоч ёйган. Бу мусобақада ўртоқ Абдураҳмонов бошлиқ 15-бригада аъзолари олдинда бормоқдалар. Улар ҳар куни 14 ўрнига 20 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экмоқдалар. Ўртоқ Ражабов бошлиқ бригадада ҳам иш ана шундай жадал бораётир.

Участка пахтакорлари доҳий туғилган куннинг 90 йиллигини чигит экишни тугаллаш билан кутиб олмоқчилар.

А. ЖАЛОЛОВ.

ҚУВОНЧЛИ ЯКУНЛАР

1960 йилнинг биринчи кварталида Ўзбекистон саноати

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Марказий Статистика бошқармаси етти йилликнинг иккинчи йилида халқ хўжалиги планининг биринчи кварталида бажарилиш якунларини эълон қилди.

Республика саноатининг ходимлари Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб 1960 йилнинг биринчи кварталида ишлаб чиқаришда янги муваффақиятларни қўлга киритдилар. Ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми бўйича квартал плани 106 процент бажарилди, маҳсулот ишлаб чиқариш ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 15 процент ошди. Кенг авж олдирилган мусобақа кўпгина саноат корхоналарининг коллективларига маҳсулотнинг баъзи турлари бўйича 1960 йилда пландан ташқари маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятларини ҳозироқ бажариб қўйишга имконият берди.

Биринчи квартал планини барча халқ хўжалиги кенгашлари, барча меҳнаткашлар депутатлари маҳаллий Советларининг саноати, кўпчилик министрликлар ва бошқармалар бажардилар.

Республикада ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан икки баравар кўп газ чиқарилди. Электр қуввати ишлаб чиқариш 18 процент, нефть чиқариш 17 процент пўлат эритиш 5 процент ошди.

Цемент ишлаб чиқариш икки баравардан зиёд кўпайди, ғишт, шифер ва бошқа бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш ошди.

Республика саноати пахтакорларга ўз ёрдамини кучайтирмоқда. 3 ой ичида пландан ташқари 41 пахта териш машинаси, 304 трактор сеялкаси, 251 трактор культиватори, саккиз минг тоннага яқин минерал ўғит тайёрланди.

Ип-шойи газлама, ички трикотаж, чарм товарлар пойафзал, мебель, озиқ-овқат саноатининг хилма-хил маҳсулотлари ва халқ истеъмоли учун керакли бошқа бир қанча товарлар ишлаб чиқариш топшириғи ортиғи билан бажарилди.

Меҳнат унумдорлиги бўйича квартал плани 104 процент бажарилди, меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 11 процент ошди. Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ўсишининг тўртдан уч қисмига меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди.

Маҳсулот ишлаб чиқариш плани умуман бажарилган бўлса ҳам маҳсулотларнинг айрим турларини тайёрлаш топшириғи адо этилмай қолди. Биринчи квартал якунлари бўйича халқ хўжалиги кенгашларига қарашли 22 корхона, шу жумладан Тошкент Халқ хўжалиги кенгашининг уч корхонаси, Фарғона Халқ хўжалиги кенгашининг 9 та корхонаси, Самарқанд Халқ хўжалиги кенгашининг бир корхонаси, Бухоро Халқ хўжалиги кенгашининг бир корхонаси, Қорақалпоғистон Халқ хўжалиги кенгашининг 8 корхонаси давлатдан қарз бўлиб қолди.

Республика саноатининг ходимлари В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги ҳамда меҳнаткашларнинг халқаро байрами 1 Май шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашни давом эттирмоқдалар. (ЎзТАГ)

Ҳозир имирсилайдиган вақтми?

Колхоз ўтган йили пахтадан мўл ҳосил етиштирган эди. Ҳосил йиғиб-териб олингандан кейин ерлар шудгорлаб қўйилди. Чигит экиладиган майдон 1250 гектарга етказилди. Колхоз аъзолари етти йилликнинг иккинчи йилида ана шу ерларнинг ҳар гектаридан 24 центнердан пахта топширишга аҳд қилиб, кўклам чигит экиш кампаниясига анча пухта тайёргарлик кўрдилар.

Хўш, ҳозир экиш ишлари ана шу тайёргарликка яраша бораяптими, бригадалар ўз имкониятлари даражасида иш қилаяптиларми? Далаларни айланган киши бу саволга салбий жавоб олади.

Ўртоқ Темир Маматов бошлиқ бригадада кетмонга зўр бериб ер текислашаяпти. Ҳаво жўнашиб, ер етилган бўлишига қарамасдан экишда уюшқоқлик кўринмайди. Эндигина 12 гектар ерга чигит экилди.

— Бригадамизда 110 гектар ер бор, — дейди Темир ака. Шундан 60 гектарига квадрат-уялаб чигит экмоқчимиз. Ҳали бу ишга киришганимиз йўқ. Ҳаво обдан жўнашиб кетсин. Кейин бошлаймиз.

Шу ҳам баҳона бўлдими? Бригадада уруғлик чигит ҳам тўла ташиб келтирилмаган. Чигит экаётган сеялка хўжакўрсинга ремонт қилинган экан, икки кундан буён бузилиб ётибди. Лекин бригадир хотиржам юрибди. У билан гаплашсангиз нуқул ўтган йилги ютуқларни гапиради. Ҳали вақт эрта, бу йил ҳам экишни қойил қиламиз, планни ҳам бажарамиз деб керилади. Ахир қуруқ гап қулоққа ёқмайди деганларидек, бригадада барча имкониятлардан фойдаланилганда эди, бу гапга ишонса бўларди.

Колхознинг Рўзибой Холматов, Шоймардон Қўқонов, Мисир Ортиқов, Ғафур Абдураҳмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам ана шундай сусткашликни кўрамиз. Бу бригадаларнинг ҳар бирида эндигина 10—15 гектардан ерга чигит экилибди. Трактор ва сеялкалар тез-тез бузилиб турибди.

Юқорида айтиб ўтилган жиддий камчиликлар туфайли экиш графиги бажарилмаяпти. Колхозда эндигина 500 гектар ер бороналаниб, 150 гектар ерга чигит экилди. Квадрат-уялаб экиш плани ҳам бажарилмаяпти. Мавжуд агрегатлар билан кунига 120—140 гектар ерга чигит экиш мумкин бўлгани ҳолда атиги 70—80 гектар ерга экилаяпти. Вақт ўтиб бораётганига қарамай, сафарбарлик сезилмайди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз (раиси М. Рўзиматов партия ташкилотининг секретари Г. Ерденов ўртоқлар) нега судралмоқда, ахир ҳозир имирсилайдиган вақт эмас-ку?! Колхоз раҳбарлари бригадаларга раҳбарликни кучайтирмас эканлар, экиш кечикиб кетиб аҳвол оғирлашиб қолади.

А. ҲАКИМОВ.

Область районларида чигит ва маккажўхори экишнинг бориши тўғрисида 1960 йил 18 апрельгача бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Чигит экиш: Ҳаммаси	Чигит экиш: шу жумладан квадрат-уялаб	Маккажўхори ва оқжўхори экиш: Ҳаммаси	Маккажўхори ва оқжўхори экиш: шу жумладан квадрат-уялаб
Оққўрғон	70,6	74,5	61,0	45,8
Бекобод	81,2	84,3	52,1	—
Бўстонлиқ	—	—	21,1	35,0
Бўка	63,8	42,1	52,1	21,4
Юқори Чирчиқ	52,4	53,9	45,5	27,4
Гулистон	53,6	68,1	50,6	61,3
Калинин	—	—	38,1	27,6
Қуйи Чирчиқ	79,0	79,9	76,4	90,8
Оржоникидзе	54,9	43,4	44,0	25,5
Пискент	57,6	41,7	65,6	48,7
Ўрта Чирчиқ	60,0	58,2	43,6	52,1
Сирдарё	55,0	50,2	72,9	72,6
Чиноз	58,9	49,4	52,3	18,9
Янгийўл	68,9	74,9	49,9	32,5
Янгиер шаҳри	57,3	62,5	54,5	63,2
Олмалиқ шаҳри	—	—	15,3	7,1
Оҳангарон шаҳри	—	—	2,6	—
Область бўйича:	62,0	63,0	50,2	47,4

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

АВТОМАТИЗАЦИЯГА КЕНГ ЙЎЛ

Оҳангарон шаҳар партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми қатнашчилари ана шу масалани кенг ва атрофлича муҳокама қилдилар, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаштириш ҳамда автоматлаштириш шу куннинг ҳаётий талаби ва муҳим вазифаси эканлигини кўрсатиб ўтдилар.

«Узбекуголь» комбинати корхоналари 1959 йил мобайнида янги техникани жорий қилиш, асосий иш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш соҳасида самарали натижаларга эришдилар. Кўмир қазиб чиқариш ва тупроқ-шағалларни транспортировка қилиш плани ошириб бажарилди. Бунинг натижасида маҳсулот таннархи анча камайди, меҳнат унумдорлиги 2,8 процент ошди, икки миллион сўм маблағ иқтисод қилинди ва ҳоказо.

Шу билан бирга пленумда ишда йўл қўйилаётган камчиликлар устида ҳам жиддий гаплар бўлди. Ахир, разрезларда экскаватор паркидан қониқарсиз фойдаланилаётганлиги, 9-шахтада кўмир қазиб чиқариш ишларини тўла механизациялаштириш ҳамон суст бораётганлигини нормал бир ҳол деб бўладими?

Пленумда доклад қилган «Узбекуголь» комбинатининг бошлиғи А. Лебедков ва музокараларда чиқиб сўзлаган бошқа ўртоқлар ҳам ана шу ҳақда гапирдилар, комбинатнинг янги ускуналар етказиб бериш тўғрисидаги заявкасини бажармаётганлиги учун Тошкент Халқ хўжалик кенгашини танқид қилдилар.

— Бу, — деди ўртоқ Лебедков,— кўмир корхоналарини механизациялаш ва автоматлаштириш юзасидан белгиланган тадбирларнинг тўла бажарилмай қолишига сабаб бўлмоқда.

Пленумда чиқиб сўзлаган айрим нотиқлар ўз иш тажрибалари билан ўртоқлашдилар, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш юзасидан белгиланган тадбирлар ҳақида гапирдилар.

ГРЭС автоматика цехининг бошлиғи ўртоқ А. Базановнинг айтишича, қозон цехида ўт ёқиш процесси, турбина цехида мазут узатиш ишлари тўла автоматлаштирилган, станцияда йилига 1,5 миллион сўм фойда келтирувчи 300 га яқин рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий қилинган. Лекин станциянинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаш учун оғир асбоб-ускуналарни ремонт қилувчи ремонт базасини тезда ташкил этиш зарурияти туғилмоқда.

9-шахта механиги ўртоқ В. Данилов ўз нутқида Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши шахтадаги иш процессларини механизациялаштиришга кам эътибор бераётганлиги сабабли кўмир қазиш ишлари асосан қўл кучи билан бажарилаётганлиги ҳақида конкрет мисоллар келтирди.

Кўмир разрезининг коллективи ўтган йили ишлаб чиқаришга янги техникани жорий этиш натижасида 1 миллион 809 минг сўмлик давлат маблағини иқтисод қилиб қолди.

— Биз бундан ҳам яхшироқ ишлашимиз мумкин эди, — деди кўмир разрезининг экскаватор машинисти Н. Хорошилов, — бироқ машиналарнинг бекор туриб қолиш ҳоллари тез-тез рўй берди. Бунинг учун бизнинг ўзимизгина айбли эмасмиз. Экскаваторлар учун икки йилдан буён биронта ҳам детал олганимиз йўқ. Тошкент темир йўл бўлимининг бўш вагонлар билан таъминламаётганлиги ҳам машиналарнинг бекор туриб қолишига сабаб бўлмоқда.

Пленумда область партия комитетининг Оҳангарон шаҳар партия ташкилотларида КПСС сафига қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялашнинг аҳволи ҳақидаги қарори ҳам кенг муҳокама қилинди. Бу тўғрида шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ А. Ботигин ахборот берди.

Пленум муҳокама қилинган ҳар иккала масала юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган қарор қабул қилди.

И. АҲМЕДОВ.

Газеталар иши шаҳар партия комитети муҳокамасида

Яқинда Янгиер шаҳар партия комитети бюроси «Ленинское знамя» ва «Ленин йўлидан» газеталарининг ишини муҳокама қилди.

Шаҳар партия комитети бюросининг таъкидлашича, икки газета ҳам кейинги вақтда шаҳар экономикасини ёритиш юзасидан бирмунча иш қилган. Пахтакор ва чорвадорлар ҳаёти тузук ёритилаётир.

Лекин шу билан бирга шаҳар газеталарининг ишида жиддий камчиликлар ҳам бор. Айниқса газеталар Мирзачўл ерларини ўзлаштираётган қаҳрамон ишчилар, қурувчилар ҳақида системали равишда материаллар босиб турмаётир. Ишлаб чиқариш новаторларининг бой тажрибаларини кенг пропаганда қилишда юзакичиликка йўл қўйилмоқда. Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг мўл ҳосил етиштириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликлари газеталарда ўз ифодасини топмай қўйган.

Бюронинг кўрсатишича, газета редакциялари бошланғич партия ташкилотларининг ташкилотчилик роли, ёш коммунистларни тарбиялаш юзасидан олиб бораётган ишлари ҳақида ва маҳаллий Советларнинг фаолиятига доир мақолалар чиқаришга камдан-кам эътибор берганлар.

Редакцияларда ходимларга нисбатан талабчанлик юксак даражада бўлмаган, меҳнат интизоми бўшашиб кетган. Гринев, Харичкин, Исломов, Норматов каби ходимлар шаҳар партия комитетининг бир неча бор огоҳлантиришига қарамай ташаббускорлик кўрсатиб ишламаганлар. Газета редакторлари редакцияларнинг ходимларига нисбатан талабчанлик қилмаганлар. Натижада кўпгина мақолалар газетхонларга паст савияда тақдим этилган. Партия, совет активлари, ишчи ва қишлоқ мухбирлари билан ишлаш унутиб қўйилган. Анчадан бери газетхонлар конференцияси ўтказилмаётир.

Шаҳар партия комитетининг бюроси йўл қўйилган камчиликларни тезда тузатиш, редакция ходимларининг ишчанлик қобилиятини ошириш, материалларнинг савиясини яхшилаш ва уларнинг таъсирчанлиги учун курашни кучайтириш юзасидан амалий тадбирлар белгилади. Жумладан бюро шаҳар газеталарини тажрибали журналист кадрлар билан мустаҳкамлади.

Бошланғич партия ташкилоти секретарларининг семинари

Тошкент шаҳар Ленин район партия комитети яқинда бошланғич партия ташкилоти секретарларининг партиявий-ташкилий ишлар юзасидан бир кунлик семинарини ўтказди. Семинар ишида райондаги бошланғич партия ташкилоти секретарларидан 250 дан ортиқ киши иштирок этди.

Семинар қатнашчиларидан бирнеча киши партиявий-ташкилий ишларни олиб боришни яхшилаш юзасидан ўз ташкилотларида тўпланган тажриба билан ўртоқлашдилар. Электр лампалар заводи партия бюросининг секретари ўртоқ Сорокин корхона партия ташкилотида партия йиғилишларини ўтказишга қандай тайёргарлик кўрилиши ва у қай савияда ўтказилиши ҳақида, тепловоз депоси партия бюросининг секретари ўртоқ Лухманов депо партия бюроси цех партия ташкилотларига қандай раҳбарлик қилаётганлиги ҳақида гапириб бердилар.

Семинар қатнашчилари бошланғич партия ташкилотларида касаба союз ва комсомол ташкилотларига раҳбарлик қилиш, ёш коммунистлар ва партиясиз активлар билан ишлаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ҳамда тарбиялаш масалалари юзасидан ҳам кенг фикр алмашдилар. Электротехника заводи партия бюросининг секретари Сусин, «Қизил тонг» фабрикаси партия бюросининг секретари Жарикова, 2-авторемонт заводи партия бюросининг секретари Петрилин, Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонт заводи партия комитетининг секретари Окунский ва Тошкент трамвай-троллейбус трести партия бюросининг секретари Икромов ўртоқлар бу соҳадаги тажриба билан ўртоқлашдилар.

Д. КОМИЛОВ.

1 МАЙ шарафига

Меҳнат совғалари

Смена топшириқларини 150 процентга етказиб бажараётган Тошкент экскаватор-ремонт заводи ремонт-механика цехининг слесари Пўлат Юсупов корхона жамоат ишларида ҳам актив иштирок этмоқда. Уни завод комсомоллари корхона комсомол комитетининг аъзоси қилиб сайладилар. Моҳир слесарь ҳамкасбларининг ишончини оқлаш учун бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб ишламоқда. Суратда: ўртоқ П. Юсупов иш устида.

М. Комлев фотоси.

ЧАҚИРИҚҚА ЖАВОБАН

Тошкент шаҳар совети саноат бошқармасига қарашли 3-мебель фабрикасининг ўртоқ Ғани Тўрахўжаев бошлиқ 3-цех ишчилари В. И. Ленин туғилган кун ҳамда умумхалқ байрами—1 Май шарафига бошланган мусобақага қўшилиб, ажойиб натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Цех коллективи КПСС Марказий Комитетининг жанговар Чақириқларига тўрт ойлик топшириқни муддатидан 15 кун илгари бажариб, қўшимча равишда бирнеча ўн минг сўмлик хилма-хил мебеллар ишлаб чиқариш билан жавоб бердилар. Коллектив ой охиригача яна 410 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб 1-Май байрамини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш мақсадида ўз зиммасига оширилган мажбурият олди.

Ана шу коллектив билан мусобақадош бўлган коммунист ўртоқ Петр Ильинец бошлиқ 1-цех мебелчилари ҳам 2 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариб, тўрт ойлик топшириқни ортиғи билан бажардилар. Шунингдек, 5-цех ишчилари ҳам ўз ҳамкасбларидан орқада қолмай, тўрт ойлик топшириқнинг бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар.

Коммунистик меҳнат бригадаси деган юксак ном учун курашаётган Ғозиев, Аҳмадалиев, Мирошниченко, Низомитдинов, Содиқов, Панкратова ҳамда Жўраева ўртоқлар бошчилик қилаётган ўнлаб бригада ёшлари кунлик ва ойлик топшириқни узлуксиз равишда 200—230 процентдан адо этиб, мусобақада олдинда бормоқдалар. Ҳозирнинг ўзидаёқ июнь ва июль ойлари ҳисобига маҳсулот бераётган ана шу ёшларнинг ишлаб чиқаришда кўрсатаётган ажойиб ташаббуси туфайли фабрикамиз область меҳнаткашларига 82 вагон турли хил мебель жўнатди.

Т. НАЖМИЙ,
фабрика ишчиси.

ЯНГИ ЦЕХЛАР

Тошкентдаги 13-крупазавод коллективи аҳолини ун ва гурунч маҳсулотлари билан мўлкўл таъминлаш мақсадида қатор ташкилий-техникавий тадбирларни амалга оширмоқда. Жумладан, корхонада ун тортадиган янги цех қурилиши тугалланиб, асбоб-ускуналар ҳам монтаж қилинди. Яқин кунларда цех тўла қувват билан ишлай бошлайди. Натижада ҳар куни ҳозиргига қараганда 80 тонна кўп ун маҳсулоти ишлаб чиқарилади.

Чорва моллар учун концентрат озуқа тайёрлаб берадиган цех қурилиши ҳам жадал суръатлар билан олиб борилаётир.

Н. ТОЖИБОЕВ.

Темирйўлчилар етти соатлик иш кунига ўтдилар

Тошкент темир йўлининг коллективи белгиланган муддатдан уч ой илгари етти соатлик иш кунига ўтди. Бу тадбир амалга оширилишидан илгари катта тайёргарлик ишлари кўрилди.

Магистралда ишчилар меҳнатини енгиллаштириш имконини берадиган икки мингга яқин рационализаторлик таклифи жорий қилинди. Тепловоз бригадаларидаги ходимлар сони уч кишидан икки кишига камайтирилди. Асосий участкаларда автоблокировка жорий қилинди. Юк поездларининг оғирлик нормаси ўрта ҳисобда юз тонна оширилди.

Темирйўлчилар В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини тўрт ойлик топшириқни муддатидан илгари бажариш билан нишонлашга аҳд қилдилар. (ЎзТАГ).

ГАГАНОВА — ҒАНИШЕР ИЗИДАН

Қолоқликдан илғорликка

Капитолина 7-цехга ўтган куниннинг эртасигаёқ смена аъзоларига ишдан кейин йиғилиш ўтказилажагини айтди-да, ўзи баъзи масалаларни фикрлашиб олиш мақсадида цех бошлиғи кабинети томон йўл олди.

— Бу ерга тўпланишдан мақсад, — деди Капитолина, йиғилишни очатуриб, — сиз билан асосан бир масалада, у ҳам бўлса смена иши ҳақида гаплашиб олиш. Ўзингиз ўйланг, наҳотки топшириқ сурункасига 9 ойдан буён бажарилмаса. Цех, қолаверса бутун фабрика коллективининг таънасига қолаётган бўлсак. Хўш, бизнинг бошқа смена ишчиларидан қаеримиз кам, орқада қолишнинг бойиси нимада? Очиғини айтганда, ҳамма иллат ўзимизда... Ҳа, ўзимизда. Агар биз бир ёқадан бош чиқариб, ҳар биримиз ўз участкамиз шуҳрати учун курашсак, ўйлайманки, ҳеч қандай таънага ўрин қолмайди. Бунинг учун биз, аввало олинган мажбуриятни чуқур ҳис этишимиз керак. Ҳамма гап ана шунда...

Смена аъзолари ҳам Капитолинанинг бу фикрларини қувватлаб, ишни яхшилаш ҳақида ўз таклифларини ўртага ташладилар.

Тошкентдаги «Красная заря» фабрикасининг 4-цех мастери, комсомол аъзоси Капитолина бундан тўрт ой муқаддам Валентина Гаганова ташаббусига қўшилиб, ана шу қолоқ сменага ўтиб ишлашга қарор қилган эди. Капитолина биринчи кунларданоқ смена шуҳратини ошириш тадбирларини излай бошлади. У коллективнинг ҳар бир аъзосига конкрет топшириқлар бериб, унинг бажарилиши устидан узлуксиз кузатиб борди. Натижа ёмон бўлмади. Кунлик ва ойлик топшириқ 104—105 процентдан бажариладиган бўлиб қолди.

Эндиликда қўлга киритилган бу ютуқлар Капитолинани қаноатлантирмаётир. У, смена коллективини коммунистик меҳнат коллективи даражасига кўтаришни асосий мақсад қилиб қўйди.

К. ИВАНОВА.

Сменамизнинг Надя Буличева ва Валентина Сунирникова каби аъзолари, — дейди Капитолина Иванова ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча касбни ўзлаштириб олдилар. Уларни қайси участкага қўйманг, топшириқ албатта 115-120 процентдан ошириб бажарилади.

Сменанинг кўпгина аъзолари кечки ишчи-ёшлар мактабида, техникум ва институтларда ўқимоқдалар. Капитолина Михайловнанинг ўзи енгил саноат техникумида сиртдан ўқиб, назарий билим олмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг байрамолди Чақириқлари бу коллектив ёшларининг ҳам ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Коллектив бунга жавобан фақатгина аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш ва тўрт ойлик топшириқни доҳимиз В. И. Ленин туғилган кун —22 апрелгача бажаришга аҳд қилди.

Д. КОЗЛОВ.

ЭНДИ ГАП—ПАРВАРИШДА

Областимизнинг шаҳар ва районларида бу йилги баҳор мавсумида дарахт кўчатлари ўтқазиш ишига катта эътибор берилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг махсус қароридан сўнг кўчат ўтқазиш, янги мевали боғлар вужудга келтириш, тутзорларни кўпайтириш ишлари оммавий тус олиб кетди, республикада кўчат экиш ойлигини ўтказишга киришилди.

Баҳорнинг жуда ноқулай келиши, кутилмаганда совуқ тушиб, қор ёққанлигига қарамай областимиз бўйича 15 апрелгача 17 миллион 100 минг тупга яқин ҳар хил мевали ва манзарали дарахт, тут ва токлар ўтқазилди. План 120 процентга етказиб бажарилиб, республика Министрлар Советининг қарорида кўрсатилганидан бир неча ўн минг туп ортиқ кўчат экилди.

Областимиз меҳнаткашлари энди қўшимча мажбурият ҳисобига дарахт кўчатлари ўтқазмоқдалар.

Шу кунгача қишлоқ йўллари, кўча бўйлари, шаҳарлардаги ҳовли ва майдонларга ҳаммаси бўлиб 13 миллион 700 минг туп терак, тол, акация, дуб, қайрағоч ва бошқа соя берувчи дарахт кўчатлари экилди. Колхоз ва совхозларда ипакчиликнинг базаси бўлган тут кўчатларини экиш, катта-катта тутзорлар вужудга келтириш вазифасига бу йил алоҳида аҳамият берилди. Тут ўтқазиш топшириғи 213 процент қилиб ошириб бажарилди. Тут кўчатлари экиш вазифасини Қуйи Чирчиқ район меҳнаткашлари 5 марта, бўкаликлар 3 мартадан кўп, Ўрта Чирчиқ ва Чиноз районлари эса 2—2,5 марта ошириб адо этдилар. Бундай катта муваффақиятга бу районлар меҳнаткашларининг кўплашиб қилган меҳнати, уюшқоқлиги туфайли эришилди. Областимизда шундай хўжаликлар ҳам борки, улар тут дарахтлари экиш планини 1963—1964 йилларга мўлжаллаганидан ҳам ошириб юбордилар. Шу йилги кўкламнинг ўзида 47 минг туп тут дарахти ўтқазган «Назарбек» совхози, 25 минг тупдан ўтқазган «Мирзачўл» ва Киров номли совхозлар шулар жумласидандир. Аммо Янгийўл, Бўстонлиқ, Оққўрғон районларида тут ниҳолларини кўпайтириш вазифаси бажарилмай қолди. Бу районларнинг раҳбарлари пилла топшириш мажбуриятига яраша озуқа базаси яратиш тўғрисида қайғирмаётирлар.

Бу йил план бўйича янгидан 3103 гектар боғзорлар вужудга келтириш лозим эди. Бу топшириқнинг 290 процентга етказиб бажарилганлиги ҳам қувончли ҳолдир. Областимиз шаҳар ва қишлоқларида ҳаммаси бўлиб 2 миллион тупдан ортиқроқ олма, олча, ўрик, шафтоли каби мевали дарахтлар экилди. Яқин йилларгача қақраган чўл ва биёбонлардан иборат бўлган Мирзачўл ерларида мевазор, соя-салқин боғлар барпо қилишга алоҳида эътибор берилмоқда. Бу соҳада 1-«Далварзин», 4-«Боёвут» совхозлари анча илгарилаб кетдилар. 1-«Далварзин» совхози ўтган йилиёқ боғлар яратиш юзасидан етти йилликнинг охирига мўлжалланган вазифани бажарган эди. Бу йил қўшимча равишда яна 50 гектар боғ бунёдга келтирилди. 4-«Боёвут» совхози ишчилари ҳам 47 гектар ерда янги боғзор барпо қилиб, бу йилги планни 2,5 бараварга етказиб бажардилар.

Кўчат ўтқазиш кампанияси Тошкент шаҳрида ҳам муваффақиятли якунланаётир. Пойтахт корхона ва муассасалари ишчилари, ўқувчи ва студентлар шу кунгача 561 минг туп дарахт кўчатлари ўтқазиб, планни 131 процент қилиб бажардилар. Область маориф бўлимига қарашли муассасалар дарахт ўтқазиш планини 278 процент қилиб адо этдилар. Мактаб коллективларининг кучи билан 697 минг туп дарахт кўчатлари экилди.

Кўчат ўтқазиш кампанияси умуман муваффақиятли ўтказилган бўлса ҳам, лекин колхозлар ва «Главголодностепстрой» бўйича давлат плани бажарилмади.

Областимизда кўкаламзорлаштириш ишлари давом этмоқда. Баҳорги ғанимат кунлардан унумли фойдаланиб, дарахт кўчатлари ўтқазиш юзасидан олинган мажбуриятнинг яқин кунлар ичида бажарилишини таъминлаш лозим.

С. МУСАЕВ.

Х. М. Абдуллаев Буюк Британия минералогия жамиятининг ҳақиқий аъзоси қилиб сайланди

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президенти, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Ленин мукофоти лауреати Х. М. Абдуллаев Буюк Британия минералогия жамияти аъзоларининг 1960 йил 31 мартдаги мажлисида ана шу жамиятнинг ҳақиқий аъзолигига сайланди. Олим минералогия жамиятининг президенти Кембриж университети минералогия ва петрология департаментининг директори профессор Тиллининг шахсан тавсиясига биноан сайланди.

Буюк Британия минералогия жамияти бир неча ўн йиллардан бери мавжуд. Унинг ҳақиқий аъзолари минералогия, биохимия ва петрология соҳаларидаги энг танифли олимлардир. (ЎзТАГ).

Ёш математиклар олимпиадаси

Яқинда В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетида ёш математиклар олимпиадаси ўтказилди. Бу олимпиадага областимизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан келган 50 дан ортиқ мактаб ўқувчиси қатнашди. Университет доцентлари М. Холиқов, А. Доморят ва бошқа ўртоқлар ёш математиклар мусобақаси жюрисига аъзо эдилар. Берилган жуда мураккаб масалаларни ишлашда Тошкентдаги 40-ва 96-мактаб ўқувчилари математикадан пухта билимга эга эканликларини кўрсатдилар.

Олимпиада ғолибларидан уч киши: Ўткир Саидкаримов (40-мактаб), Рашит Сюлов (18-мактаб) ва Евгений Онищенко (94-мактаб) Москвада ўтказиладиган Бутуниттифоқ ёш математиклари олимпиадасида қатнашиш ҳуқуқини олдилар. Бу ўқувчилар ватанимиз пойтахтига жўнаб кетдилар.

О. МУҲАММАДЖОНОВ.

СОЦИАЛИЗМ ҚУРАЁТГАН МАМЛАКАТЛАРДА

Болгария Халқ Республикасида

АҲОЛИ УЧУН УЙ-ЖОЙЛАР

Болгариянинг шаҳар ва қишлоқларида уй-жой қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Давлат йўли билан уй-жой биноларри қурилишига 1945 йилдан 1959 йилгача 5,5 миллиард левдан ортиқ маблағ сарфланди. Ана шу йиллар ичида шаҳарларда 130 мингдан ортиқ, қишлоқларда эса 441 мингдан ортиқ бино қурилди. Ҳозир ҳар уч деҳқон оиласидан бири давлатнинг янги уйларида яшамоқда.

Бу йил уй-жой бинолари қурилиши суръати янада тезлаштирилади. Давлат бюджети бўйича ана шу мақсадлар учун 540 миллион левга яқин маблағ ажратилган. Министрликлар, идора ва халқ советлари бу йил 9 мингдан ортиқ уй қурадилар. Пойтахтда ҳамма ердагидан кўп уй-жой қурилмоқда. Софияда давлат маблағи ҳисобига, якка тартибда ҳамда кооперативлар йил охиригача 5 минг янги уй қуради. Болгария шаҳарлари аҳолиси бу йил 17 мингта уй-жой олади.

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИ АСОСИДА

Болгария қишлоқ хўжалик механизаторлари совет механизаторлари Александр Гиталов ва Николай Мануковскийларнинг экинлар орасини ишлашни комплекс механизациялаштириш тўғрисидаги методини кенг қўлланмоқдалар. Плевенск округи Брестовец қишлоғи МТСининг тракторчилари Петр Колев ва Васил Дочев Гиталов ва Мануковскийларнинг методини Болгарияда биринчи бўлиб қўлландилар. Улар Беглеж қишлоғидаги меҳнат кооператив-деҳқончилик хўжалигида 100 гектар ердаги маккажўхорини қўл кучисиз ишлаб бериш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Илғорлар ҳар бир гектар маккажўхоридан 41 центнердан ҳосил йиғиб олдилар. Маҳсулотнинг таннархи анча арзонлашди.

Бу йил Болгарияда Гиталов ва Мануковский издошларининг сони кескин кўпайди. Бургасск округининг 9 МТСида комплекс механизациялашган 30 бригада тузилди. Улар 10 минг гектарга яқин ердаги маккажўхори ва кунгабоқарни фақат механизмлар воситасида парваришламоқдалар.

ЭНГ ЙИРИК КОРХОНА

Оряховиц шаҳридаги қанд заводи — мамлакатнинг қадимий ҳамда энг йирик корхоналаридан бири ҳисобланади. Ҳозир бу заводни реконструкция қилиш бошланди. 50 йилча ишлаган машиналар кўчирилиб, улар ўрнига юқори иш унумли янги асбоб-ускуналар ўрнатилаётир. Корхонада қанд ишлаб чиқариш қарийб тўлиқ механизациялаштирилади ва автоматлаштирилади. Завод реконструкция қилингандан сўнг маҳсулот ишлаб чиқариш 2,4 баравар кўпаяди, ишчилар сони 30 процентга қисқаради. Завод қанд лавлаги йиғиб олиш мавсумигача ишга туширилади. Шундан кейин завод йилига 80 минг тоннага яқин қанд ишлаб чиқаради. ёки 1939 йили Болгариянинг барча қанд заводлари ишлаб чиқарган қанддан уч баравардан зиёд маҳсулот бера олади.

ФАН ВА МАДАНИЯТ РАВНАҚ ТОПМОҚДА

Болгарияда ҳозир ҳар олти кишининг бири ўқиб билим олмоқда. Халқ ҳокимиятининг 15 йили мобайнида 1.190 минг киши бошланғич, 251 минг киши ўрта ва 68 мингдан ортиқ киши эса олий маълумот олди.

Ҳозир турли ўқув юртларида 1 миллион 300 мингдан ортиқ бола ва ёшлар ўқимоқда. Сўнгги 15 йил ичида ўрта мактаблар сони 1939 йилдагига нисбатан уч баравар кўпайди. Уларда ўқиётганлар сони ҳам икки баравар кўпайди. Агар фашист-монарх режими даврида 1.600 аҳоли яшайдиган пунктда мактаб мутлақо йўқ бўлган бўлса, ҳозир Болгарияда бирорта қишлоқ, ҳатто энг узоқ тоғлиқ район йўқки, унда мактаблар очилмаган бўлса.

Болгариянинг шаҳар ва қишлоқларида бу йилнинг ўзида 120 та янги кинотеатр қурилади. Бу, 1965 йилда мамлакатни ёппасига кинофикациялаштириш вазифасини бажаришда қўйилган янги қадам бўлади. Айниқса шаҳарларда кенг экранли кинотеатр кўп очилади. Ўнларча қишлоқда стационар киноустановкалар ишга туширилади. Кўпгина кинотеатрлар эса Болгария саноат корхоналарида яқинда ўзлаштирилган аппаратуралар билан қайта ускуналанаётир. (ТАСС).

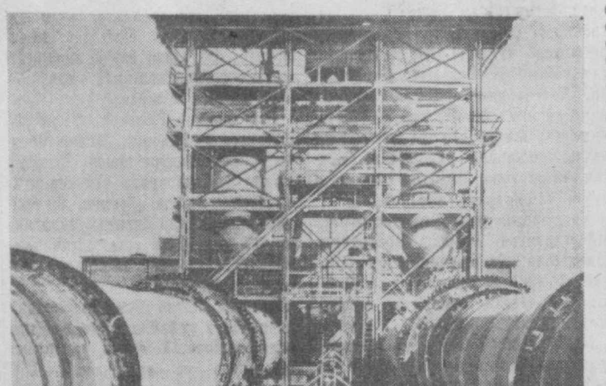

Польша Халқ Республикаси. Визовадаги кимё заводида.
Польша марказий фотоагентлиги фотоси.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 90 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

Ленин ғояларидан Мирзачўл бўстонга айланди

Йўлбошчимиз Владимир Ильич Ленин 1918 йилда Мирзачўлни ўзлаштириш ҳақида тарихий декретга қўл қўйган эди. Улуғ доҳийнинг васиятига амал қилган халқимиз партия ва ҳукуматимизнинг доимий ёрдами туфайли Мирзачўл ерларини яшнаган водийга, «оқ олтин» конига айлантирди. Қисқа муддат ичида чўлда бадавлат социалистик хўжаликлар бунёдга келди. Гулистон районидаги Ленин номли колхоз ана шундай гигант хўжаликларнинг биридир. Қуйида биз ана шу колхоз ҳақида, чўлни ўзлаштирган азамат кишилар ҳақида ҳикоя қиламиз.

Чўл ўрнида чаман

Ота-боболаримизнинг, эл-юртимизнинг қадимий орзулари рўёбга чиққан манзилда бўлиш нақадар қувончли ва ҳаяжонлидир. Биз яқинда ана шундай гўзал манзилларнинг бирида — Гулистон районидаги Ленин номли колхоз қишлоғида бўлдик.

Қишлоққа етиб келганимизда тонг энди ёриша бошлаган эди. Бугунги кун бошланди. Кенг, асфальт кўчанинг икки томонида қад кўтариб турган оппоқ, баҳаво уйлардаги кишилар далага шошилмоқдалар. Машиналар янги экинзорларга «оқ олтин» уруғларини ташимоқда. Говмиш сигирлар подаси уват бўйлаб, ўтлоққа йўл олаяпти. Боғларда мўйсафид соҳибкорлар ток зангларига айри қўймоқдалар. Мактабда дастлабки қўнғироқ чалинди. Далалардан моторлар овози эшитилди. Ҳамма тонгга, баҳорга пешвоз чиқиб, ўз нияти, ўз ғайрати билан машғул!

Кўркам қишлоқ кенг қанот ёйиб, баҳор либосига бурканган. Ҳар ҳовлида, ҳар хонадоннинг дилида баҳор.

Мана бугун колхознинг кафтдек текис, кенг ерларида янги ҳосил учун қизғин кураш бормоқда. Ғанишер ака ўз бригадасидаги 15 азаматни ёнига олиб, чигит экмоқда. Ҳар бир гектар, ҳар бир картада етарли чигит униб чиқиши учун жон куйдириб ишламоқда. Бошқа бригадаларда ҳам, «универсал»ларга дам берилмаяпти. Тонг саҳардан қош қорайгунча ҳамма далада бўлиб, чигит экмоқда.

Гигант колхоз улуғ айём кунларида яшамоқда. Колхозчилар улуғ доҳимиз Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини янги меҳнат зафарлари билан, колхознинг 2750 гектар пахта ерига чигит экишни барвақт туғаллаш билан кутиб олиш учун курашмоқдалар. Улар бепоён далаларда яшил квадратларни яратиш учун бел боғлаб, сеялкаларни бошқариб борар эканлар узоқ-узоқларга, атрофдаги боғ-роғларга завқланиб қараб, Мирзачўлнинг порлоқ истиқболи учун ғамхўрлик қилган улуғ доҳийнинг ўлмас образини кўз олдиларига келтирадилар. Колхозчилар Мирзачўл ерларини ўзлаштириш улуғ доҳийнинг номи билан чамбарчас боғланганлигини ёдга олиб, унинг тарихий декретига лойиқ меҳнат қилиб келмоқдалар.

— Октябрь инқилоби, улуғ Ленин, Коммунистик партиямиз Мирзачўлга йўл очиб бердилар, — дейди колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Соиб ака Назаров, — давлатимиз бизга катта ёрдам кўрсатиб келди. Шунинг натижасида мана энди чўлдан нишон қолмаяпти. Районимизнинг номи ҳам Гулистон деб аталади.

Соиб ака Мирзачўлга, ҳозирги колхоз ерига Намангандан кўчиб келган вақтида бошидан кечирган қизиқ бир воқеани сўзлаб берди. Соиб ака ўз акалари ва бошқа деҳқонлар билан бирга кўчиб келиб, тўқай ичида уй қуриб, ер очишга киришади. Ишдан қайтган вақтларида баъзан том баравари ўсиб ётган қамишлар орасидан ўз уйини тополмай адашиб қолади. Бу воқеадан колхоз ерининг илгариги аҳволи қайси тарзда эканлиги бизнинг кўз олдимизда намоён бўлади.

Чиндан ҳам Ленин номли колхоз территорияси одам юролмайдиган туташ қамишзорлардан иборат бўлган. Лекин улуғ Лениннинг кўрсатмаларига амал қилган азамат пахтакорлар белбоғни маҳкам боғлаб, чўлни қувишга, шўрни ювишга, қамишларни ёндиришга, уларнинг ўрнида Ватан, халқ бойлигини яратишга аҳд қилганлар. Фарғона водисидан, Самарқанд, Қашқадарё ва бошқа ерлардан забардаст миришкор деҳқонлар кўчиб келишиб, коллектив хўжалик тузганлар. Давлат уларни кучли техника билан таъминлаб, моддий ёрдам кўрсатиб келган. Натижада бир чеккадан янги ерлар очилиб, дастлабки ҳовли, биринчи боғ ва биринчи пахтазор ерлари пайдо бўла бошлаган. Бундан 10—15 йил олдин колхознинг тўрт юз гектарга яқин пахтазори бўлиб, унинг ҳар гектаридан олинадиган ҳосили йигирма центнерданга етмаган.

Эндиликда колхоз комплекс механизациялашган, кўп тармоқли гигант хўжаликка айланган. Колхознинг пахтадан ташқари 812 гектар беда, 150 гектар шоли, 50 гектар боғ, 50 гектар сабзавот, 120 гектар полиз ерлари бор. Бундан ташқари Қизилқум массивида 980 гектар лалми ғалла ерлари ўзлаштирилган.

Колхоз правлениеси, партия ташкилоти колхоз хўжалигининг ҳар томонлама ривож топишига катта эътибор бериб келмоқдалар. Бунга чорва хўжалиги мисол бўла олади. Ҳозир колхозда 750 бош қорамол, 6 минг қўй-эчки, 185 бош от, 43 бош чўчқа, уч мингга яқин товуқ-ўрдаклар боқилмоқда. Бу чорва моллари ҳам колхоз бойлигига бойлик қўшмоқда, миллион-миллион сўмлаб янги даромадлар олиб келмоқда.

Колхоз механизациядан кенг фойдаланиши натижасида қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириб келмоқда. Колхоз ўтган йили давлатга пахта тайёрлаш йиллик планини, шунингдек бошқа экинлар юзасидан олган социалистик мажбуриятини ҳам ошириб бажарди. Колхознинг ўтган йилги даромади 28 миллион сўмга етди. Ҳалол меҳнат коллектив хўжаликка катта бахт-саодат олиб келмоқда. Колхознинг бўлинмас фондидаги маблағи 14 миллион сўмдан ошиб кетди. Бу маблағнинг бир қисми колхоз ишлаб чиқаришини кучайтириш ва колхоз қишлоғини янада обод қилишга сарфланмоқда.

Колхоз қишлоғи шаҳарчага ўхшайди. Мактаб, кутубхоналари, касалхона, дорихоналари, ошхона, магазинлари, водопровод, ҳаммомлари, гараж, ремонт устахоналари, электр, телевизорлари, кинотеатр ва клублари бўлган қишлоқнинг унча-мунча шаҳарчадан қандай фарқи бор.

Колхоз правлениеси колхоз қишлоғини янада обод ва кўркам қилиш учун янги тадбирлар кўрмоқда. Қишлоқ марказида янги истироҳат боғи бунёдга келади, колхозчилар учун кўпхонали, янги типдаги қатор уйлар қад кўтармоқда.

Колхоз қишлоғида врачлар, ўқитувчилар, инженер-механиклар, бинокор усталар, механизатор, агрономлар ишлаб турибдилар.

Биз мақоламизнинг бошида колхоз қишлоғининг ўтмиши ҳақида сўз юритган эдик. Биз бу ҳақда колхоз коммунистлари, агитаторларининг ҳам колхознинг ўтмиши ва ҳозирги порлоқ истиқболи ҳақида колхозчилар орасида лекция ва суҳбатлар ўтказаётганликларини билдик. Яқинда колхоз клубида колхозчилар тўпланиб, мактаб директори Иноят Олломуродов «Мирзачўлни ўзлаштириш ҳақида В. И. Ленин декрети» деган темада лекция ўқиди. Лектор доҳий декрети ҳақида батафсил сўзлаб, унинг амалга ошаётганлиги тўғрисидаги мисолларни ўз колхози ҳаётидан келтирди. Лекцияда қатнашган колхозчилардан Саҳлаболди Анорқулов, Нормамат Қудратов ва бошқалар лекторга Киров каналининг қурилиши, В. И. Ленин декретининг ёзилиши тарихи, Мирзачўлнинг келажаги ҳақида савол бердилар. Олломуродов ҳамма саволларга тўлиқ жавоб берди. Лекция тугаб, колхозчилар кўчага чиққанларида колхоз қишлоғи чароғон эди. Радио карнайларидан Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишланган янги қўшиқлар жаранғламоқда эди. Колхозчилар катта қишлоқнинг кенг кўчаларидан шод-хуррам ўз уйларига қайтар эканлар, улуғ отани эслаб, унга раҳмат айтиб борардилар. Диллардаги қувончлар тилларда зуҳур этарди:

Бу боғларнинг тарихи яқин,
Гул келтирди чўлга инқилоб
Улуғ Ленин ўйлаб халқ
бахтин,
Бўлди бизга ҳаётбахш
офтоб.
Меҳри билан оппоқ оқариб,
Тонг отмоқда қадим
чўлларда,
Меҳри билан қуёшдай
балқиб,
Пахта унар азим чўлларда.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ,
С. СУЛТОНОВ.

Суратда: Рассом Л. Абдуллаевнинг «В. И. Ленин Мирзачўл картаси олдида» деган асаридан репродукция.

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Мирзачўлнинг ўтмиши ҳақида кўп эшитгансиз. Октябрь революциясидан илгари бу ерлар қуш учса қаноти, одам юрса оёғи куядиган дашту-биёбон эди. Совет ҳукумати йилларида Владимир Ильич Ленин имзо чеккан Декрет асосида Мирзачўл аста-секин ўзгариб борди. Ҳозирги кунда қадимги чўлнинг қайсибир қишлоғига келманг, у ерда поёнсиз пахтазорларни, ажойиб боғ-роғларни, теварағи соя-салқин ҳашаматли биноларни кўрасиз.

Улуғ доҳий номи билан аталган бизнинг колхозимиз ҳам кейинги йилларда жуда тез юксалди. Буни исботлаш учун бир-икки мисол келтиришнинг ўзи кифоя. 1940 йил бўсағасида колхозда 500 гектарга яқин экин майдони бор эди. Фақат 300 гектар ерда пахта етиштирилларди. Ҳосилдорлик ҳам жуда кам, гектар бошига 8—12 центнерданга зўрға тўғри келарди. Хўжаликнинг чорвачилик, боғдорчилик сингари тармоқларидан ниҳоятда кам даромад олар эдик. Колхозимиз аъзолари улуғ Ленин тузган Коммунистик партия раҳбарлигида хўжалигимизнинг экономикасини тинмай юксалтирдилар. Тўқай ерларни ўзлаштириб, экин майдонини йил сайин кенгайтириб бордилар. Суғориш шахобчалари очиб, қақраб ётган ерларни сув билан маъмур қилдилар. Дарахт экиб, қишлоқнинг хунук, беўхшов қиёфасини ўзгартириб юбордилар.

Кейинги йилларда атрофимиздаги майда хўжаликлар колхозимизга бирлаштирилди. Шундан кейин хўжалигимиз бадавлат, йирик колхозга айланди. Ўтган йили етти йиллик планларини бажариш учун астойдил курашиб, киши қувонадиган ютуқларни қўлга киритдик. 2 минг 650 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30 центнердан ортиқроқ ҳосил кўтардик. Чорвачилик, боғдорчилик, паррандачилик, пиллачилик сингари тармоқларни ҳам яхши ривожлантириб, хўжалик бўйича 28 миллион сўм даромад олдик. Бу — Ленин ғоясида Коммунистик партия белгилаб берган коллектив хўжалик планининг тантанасидир.

Колхозимиз аъзолари хўжаликдаги коммунистлар раҳбарлигида ўз қишлоқларини обод қилиш учун доимо актив курашдилар. Қисқа вақт ичида эски типдаги уйлар ўрнига боғ-роғ ичига кўмилган кўркам уйлар қурилди. Учта клуб, ҳаммом, касалхона, аптека, қишлоқ магазини, 40—45 автомашина сиғадиган гараж, учта янги типдаги сигирхона, радиоузел сингари бинолар қад кўтарди. Колхозга Фарҳод ГЭСидан нур олиб келдик. Водопроводлар ўтказдик. Энди қишлоқ кўчаларига асфальт ётқизиш тараддудини кўраяпмиз.

Партия ва ҳукуматимизнинг ғамхўрлиги туфайли, ленинча миллий сиёсат натижасида колхозимиз кўпмиллатли кишиларнинг аҳил оиласига айланди. Бу оила қучоғида ўзбек билан тожик ҳам, рус билан қозоқ ҳам, украин билан қирғиз ҳам бир ота-она фарзанди бўлиб, социалистик қишлоқ хўжалигининг янада камол топиши учун астойдил курашмоқда.

Бу йил 300 гектарга яқин янги ер ўзлаштириб, пахта майдонини 2750 гектарга етказдик. Ҳозирги кунда колхозда чигит экиш қизғин бормоқда. Пахтакорлар улуғ доҳий туғилган куннинг 90 йиллиги тантанасини чигитни тўла экиб олиш билан нишонлаш учун аҳил бўлиб меҳнат қилмоқдалар.

Сойиб НАЗАРОВ,
колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Чўл бутунлай бўйсунади

Қўриқ очиш, янги ер ўзлаштириш колхозимизда одат тусига кириб қолган. Шунинг учун бизнинг деҳқонлар ҳар йили режалар тузилаётганда «қанча янги ер очамиз» деб бир-бирларидан сўрашади.

Чиндан ҳам шундай. Кейинги 10—15 йил ичида колхозимизда қанчадан-қанча янги ерлар ишга солинди. Тўғри, илгарилари қўриқ очиш жуда қийин иш эди. Кетмон билан ғиша кўчириб, омоч билан ер ҳайдардик. Бироқ кейинчалик ишимиз енгил кўчадиган бўлиб қолди. Давлатдан кўплаб қудратли машиналар оладиган бўлдик. Еримиз кенгайди. Ҳосилдорлик ортди.

Мен салкам 20 йилдан бери бригадир бўлиб ишлайман. Шу муддат ичида қўриқ очмай деҳқончилик қилган йилимиз йўқ. Ҳисоблаб кўрсам, кейинги 2—3 йил ичида фақат бизнинг бригадамиз 200 гектардан ортиқ янги ер очибди.

Кўпчиликка маълум, ўтган йили биз 16 киши бўлиб колхозимизнинг бир чеккасидан 82 гектар янги ер очдик. Ҳар гектар ердан 60 центнердан оқ олтин кўтардик. Бу айтишгагина осон. Бу йил эса яна 18 гектар қўриқ очиб чигит экдик. 100 гектар ердан 65 центнердан ҳосил йиғиб олишга сўз бердик. Атрофимизда ҳали ишга солинадиган ерлар кўп. Биз бундан буён ҳам қўриқ очамиз. Еримизга ер, ҳосилимизга ҳосил қўшиб, Мирзачўлни тобора яшнатамиз. Улуғ доҳийнинг, ота-боболарнинг чўл ўрнида чаман яратиш ҳақидаги орзуларини тинмай амалга оширамиз. Қўли гул кишиларимиз чўлни бутунлай бўйсундирадилар.

Ғанишер ЮНУСОВ,
бригадир, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Кутубхона мудири ўртоқ Роза Бекмурзина кутубхонада ташкил қилинаётган В. И. Ленин асарлари виставкасига китоблар танламоқда.

Қаҳрамон она Ўғил опа Маматқулова қизлари Несвали (чапда) ва Шарофат билан.

ҚУДРАТ ВА МАДАД

Ерларимиз чўл номи билан юритилган бўлса-да, аслида бу ерлар одам юраолмайдиган тўқайзорлардан иборат бўлган. Қамиш ўсиб, кўл бўлиб ётган кенг ерларни омоч ва кетмон кучи билан ўзлаштириш мумкин эмас эди, албатта. Кўчиб келган деҳқонлар тўқай ОРАлаб, бу ерларда янги экинзорларни барпо қилиш осон иш эмаслигини яхши билардилар. Лекин улар ҳар қандай қийинчиликларга бардош бериб, янги экинзорларни гуркиратишга тайёр эдилар. Чунки ер ўзлариники, Мирзачўлнинг тақдири ўз қўлларида эканлигини, улуғ Ленин Мирзачўлни гулистонга айлантириш ҳақидаги декретга қўл қўйганлигини улар яхши билардилар.

Колхоз тузуми халқимизнинг эзгу орзуларини амалга ошириш учун кенг йўл очиб берди. Партия ва ҳукуматимиз колхозчиларни қудратли қишлоқ хўжалик техникаси билан таъминлади. Экскаваторлар зовурлар қазиди, тракторлар ер очди, хилма-хил машиналар уруғни ерга ташлаб, унинг ҳосилга айланиши ва териб олинишигача бўлган ҳамма ишларни бажарадиган бўлди. Шу туфайли ерларимиз кенгайиб экинзорларимизнинг ҳосили тобора ошиб бормоқда.

Ҳозир колхозимизда 18 та ҳайдов трактори, 59 та чопиқ трактори, 17 та пахта териш машинаси бор. Булардан ташқари боғ ва сабзавотчиликда ҳам, ер қазиш ишларида ҳам машиналар хизматидан кенг фойдаланмоқдамиз.

Ильич чироқлари бизнинг кўркам колхоз қишлоғимизда порлаб турибди. Қўл кучи билан бажариладиган қийин ишлар механизациялаштирилиб, электр қуввати ёрдами билан бажарилмоқда. Ҳозир колхознинг ҳамма ишлаб чиқариш объектлари механизациялаштирилган.

Ҳа, шундай. Колхозимизда кучли техника базаси вужудга келтирилган. Гулистон районидаги собиқ 2-машина-трактор станциясининг деярлик ҳамма техникасини, шунингдек унинг ҳамма биноларини колхозимиз сотиб олган. Мукаммал ремонт ускуналари билан таъминланган катта устахонамиз бор. Бу ерда бирйўла 30 га яқин ҳар турли машиналарни капитал ва жорий ремонт қилишимиз мумкин.

Устахонада малакали инженер, техниклар ва ремонтчи механизаторлар ишлаб турибди. Улар машиналарга зарур бўлган ҳар қандай детални ҳам тайёрлаб бермоқдалар. Бунинг натижасида машиналарнинг меҳнат унуми ортиб бормоқда. Улкан хўжалигимиз гуркираб яшнаб бормоқда.

Шу кунларда далаларда моторларнинг овози тинмайди. Қаёққа қараманг, механизаторларнинг қайноқ меҳнатига дуч келасиз. Колхозчиларимиз мўл пахта ҳосилини етиштириш учун курашмоқдалар.

Биз қудратли техникани ишга солиб янги экинзорларни яратар эканмиз, энг аввал партия ва ҳукуматимизнинг, улуғ доҳимиз Владимир Ильич Лениннинг биз колхозчи деҳқонлар ҳақида кўрсатган буюк ғамхўрликларидан бениҳоя мамнун эканлигимизни қайта-қайта изҳор қиламиз.

Ботир МАҲРАМОВ,
1-участка механиги.

МАДАНИЙ ЮКСАЛИШ ЙЎЛИДА

Мен салкам 25 йилдан бери шу қишлоқда ўқитувчи бўлиб ишлайман. Шу йиллар ичида қишлоқдан кўплаб партия ва совет органларининг раҳбарлари, ўқитувчилар, агрономлар, врачлар, пахтачиликда ном чиқариб бутун республикага танилган пахтакорлар етишиб чиқдилар.

Ҳозирги кунда улар колхоз экономикасини ҳар тарафлама мустаҳкамлаш, қишлоқларни ободонлаштириш, таълим-тарбия ишларини яхшилаш ва аҳолининг саломатлигини таъминлаш йўлида, ҳормай-толмай меҳнат қилмоқдалар.

Бундан 20 — 25 йил илгари колхозда бармоқ билан санарли даражада хат-савод чиқарган кишилар бор эди. Марказий участкамизда фақат битта бошланғич мактаб ишлаб турарди. Кейинги йилларда аҳвол тамоман ўзгариб кетди.

Ҳозир колхозда бир ўрта, учта етти йиллик ва тўртта бошланғич мактаб бор. Уларда мингга яқин бола илм олмоқда.

Шу кунларда колхозимизда қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун ҳормай-толмай ишлаётган раҳбарларнинг кўпчилиги ўз қишлоғимиздаги ўрта мактабни тамомлаб чиққан кишилардир. Булар орасида колхоз партия ташкилотининг секретари Расулжон Орифжонов, донгдор бригадир Сақлаволди Анорқулов, кассир Жумабой Абдураимов, ўқитувчи Холбўта Мирзақулов, агроном Мамашариф Назаров сингари ўнлаб кишилар бор . Яқиндагина қўл қўйиш ўрнига бармоқ босадиган деҳқонлар ва уларнинг фарзандлари ана шундай саводхон бўлиб қолдилар. Фақат социалистик мамлакатдагина, Ленин Ватанидагина фан, маданият шундай тез ривожланиши мумкин.

М. ЗИНАТУЛЛИНА,
10-ўрта мактаб партия ташкилотининг секретари.

Колхоз хўжалиги гуркираб ўсмоқда. Унда йил сайин янги-янги маданият ўчоқлари, муҳташам турар-жой бинолари қад кўтармоқда. Суратда: колхоз қишлоғининг кўриниши.
В. Салов фотолари.

Ҳамма ерда қизғин тайёргарлик

ҚИЗИҚАРЛИ ЛЕКЦИЯЛАР

Бўстонлиқ районининг колхоз, совхозлари ва саноат корхоналарида пролетариатнинг улуғ доҳиси В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини нишонлаш учун қизғин тайёргарлик кўрилмоқда

Мармар ва вино заводларида райком инструкторлари Ортиқбоев, Мирсамиев ўртоқларнинг Лениннинг ҳаёти ва ижодига бағишланган лекцияларини кўп сонли ишчи ва хизматчилар қизиқиш билан тингладилар. Бундай лекциялар район тайёрлов конторасп, ойна заводи, сут-ёғ заводи. Фрунзе номли, Ленин номли, Карл Маркс номли колхозларда ҳам ўқилмоқда.

Район маданият уйида «В. И. Ленин ва санъат» темасида яқинда ўтказилган суҳбат тингловчиларда катта таассурот қолдирди.

В. Қодиров.

ДОҲИ ҲАЁТИНИ ЎРГАНАЁТИРЛАР

Тошкентдаги 2-вагон депосининг коллективи В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини зўр тайёргарлик билан кутиб олаётир. Депо клубида буюк доҳийнинг ҳаёти ва революцион фаолиятига бағишлаб фотовитрина ташкил қилинди. Деворий газетанинг навбатдаги сони В. И. Ленинга бағишлаб чиқарилди. Асбобсозлик цехининг мастери — пропагандист П. Лобанов навбатдаги машғулотни доҳиймиз Лениннинг ҳаётини ўрганишга бағишлади. Цех ишчилари бу суҳбатни мароқ билан тингладилар.

М. Султонов.

АЛОҚАЧИЛАР КЛУБИДА

Кўркам бино фойеси «В. И. Ленин» деган катта стенд, «Ленин ҳақида эсдаликлар» темасида китоблар виставкаси ва «Меҳнаткашларнинг улуғ доҳиси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси» деган катта фотомонтажлар билан безатилган.

Тошкент алоқа ходимлари марказий клуби ходимлари доҳи туғилган кунга тайёргарликни қизитиб юбордилар. Бу ерда деярлик ҳар куни Ленинга бағишланган доклад ва суҳбатлар ўтказиб турилибди.

Қ. Ахмеров.

ПОЭЗИЯ КЕЧАСИ

Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтида яқинда Владимир Ильич Лениннинг 90 йиллик юбилейи олдидан поэзия кечаси бўлиб ўтди.

Кечага республикамиздаги таниқли шоир ва ёзувчилар таклиф этилган эди.

Шоирлардан Миртемир, Қуддус Муҳаммадий, Уткир Рашид, Мамарасул Бобоев, Ёнгин Мирза, Қудрат Ҳикмат, Шуҳрат, Шукрулло, Султон Акбарий, Рамз Бобожон ўзларининг улуғ доҳига бағишланган шеърларини ўқиб бердилар.

Кечада студентлардан Хайриддин Салоҳ, Маҳсуда Зуҳурова, Фотима Йўлдошбоевалар ҳам ўз шеърларини ўқиб бердилар.

Поэзия кечаси мароқли ўтди.

Т. ПРИМОВ.

ТОШКЕНТНИ ЯНАДА ОБОД ВА КЎРКАМ ҚИЛАМИЗ

Суратда: Вокзал рўпарасида барпо этилган «14 Тошкент комиссари» майдонида ҳашар пайти.

М. Комлев фотоси.

Ўтган якшанбаликда

Тошкентни янада обод ва кўркам қилиш учун бошланган ойлик ҳар кимни ғайратга келтирувчи оммавий ҳаракатга айланиб кетди. Ўтган дам олиш куни Тошкент меҳнаткашлари ободончилик ишига ёппасига отландилар. Кўпдан қуён қочиб қутилмас деганларидек, шу бир куннинг ўзида жуда катта ишлар қилинди. Якшанбалик айниқса Куйбишев районида самарали якунланди. 5 мингга яқин киши ўз районлари территориясини обод ва кўркам қилиш учун ғайрат билан ишга киришди. Район территориясидаги фармацевтика, политехника ва Тошкент медицина институтлари атрофида жуда кўп студент, ишчи-хизматчи ва мактаб ўқувчиларини учратиш мумкин эди. Шу куни районнинг турли томонида ҳар хил чиқиндиларни ташишда 50 та юк машинаси ишлади. Кабель заводи атрофи, Луначарский, Ново-Московский, Карл Маркс, Гоголь, Хоразм, Ҳамид Олимжон, Учительская ва бошқа кўчаларда ариқ-зовурлар тозаланиб, пастқам ерлар текисланди, ахлатлар ташилди. Зеленский кўчасида эса янги парк бунёдга келтирилди. 4 минг туп дарахт кўчати ва гул экилди.

Якшанбалик Киров районида ҳам оммавий тус олди. Айниқса 25, 37, 140, 150, 143- мактаб ўқувчилари актив иштирок этдилар.

Октябрь район коммунал хўжалиги бўлими ходимлари ободонлаштириш ишларига маҳалла меҳнаткашларини актив жалб қилиш туфайли катта ишларни қилмоқда. Бу сафарги якшанбаликда ҳам маҳалла меҳнаткашлари зўр ғайрат кўрсатдилар. Камолон, «Илгари», Чопонота ва Пушкин маҳаллалари шулар жумласидандир. Чиғатой кўчасида 400 туп тол экилди. Сағбон массивидаги Пионер кўлида бир мингдан ортиқ киши ишлади. Бошқа кўчаларда ҳам тозалаш ва дарахт экиш ишлари намунали ўтказилди. Фрунзе ва Ленин район меҳнаткашлари ҳам якшанбаликни самарали ўтказдилар.

Ҳамма жойда оммавий тус олган бу якшанбалик тошкентликлар ўз шаҳарларини нақадар севишлари, уни тоза тутиш ва обод қилишга астойдил бел боғлаганликларини кўрсатди.

Бандунг традицияси миллионлаб кишилар қалбида яшамоқда

Осиё ва Африка мамлакатлари Бандунг конференциясининг беш йиллигига бағишланган йиғилишда қатнашиш учун 18 апрелда Округ офицерлар уйида Тошкент жамоатчилигининг юзлаб вакиллари тўпландилар. Бу йиғилиш Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ва Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти томонидан чақирилди. Тўпланганлар орасида ҳозирги вақтда Тошкентда яшаб турган чет давлатлар студентлари, илмий ходимлари ва мутахассислари группаси бор эди.

Йиғилишда Араб Шарқи мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа қилувчи Совет жамияти Ўзбекистон бўлимининг раиси С. О. Азимов доклад қилди.

Йиғилишда Тошкент электролампа заводининг бригада бошлиғи Л. Н. Божко, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач С. И. Умаров нутқ сўзладилар. Ўзбекистонда ўқиётган Хитой ёшларининг вакили, Тошкент қишлоқ хўжалик институтининг аспиранти Сюй Юнь-цзя нутқини йиғилиш қатнашчилари самимий кутиб олдилар.

Йиғилиш қатнашчилари Қоҳирага, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги кенгашининг доимий секретариати номига табрик телеграммаси юбордилар. (ЎзТАГ).

ЁШ ЁЗУВЧИЛАРНИНГ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ ОЛДИДАН

ТАНҚИД ВА ТАҚРИЗ

ИСТЕЪДОД НИШОНАСИ

Қобилиятли ёш шоирлар сафига қўшилган Ўлмас Муҳитдинов тўрт-беш йил ичида ёзган шеърларининг энг яхшиларини кичик бир тўплам қилиб нашр эттирди. Хайритдин Салоҳнинг «Чашма»си, Толиб Йўлдошнинг «Умид ғунчаси» каби Ўлмаснинг «Нишона»си[1] ҳам поэзиямизнинг кўповозли хорига жўр бўлишни орзу қилиб келган бир йигитнинг қалбидаги жўшқин ҳисларни, илк севги қувончидан ҳаяжонга келган юракнинг ҳароратини, меҳнат шодлигининг нашъунамосини, хуллас совет студентининг ўй ва истакларини ўзида мужассамлаштирган.

Ўлмас яхши шеър жуда оғир, ниҳоят машаққатли, аммо шарафли меҳнат меваси эканлигини, машаққат чекмагунча ҳақиқий поэтик асар яратишнинг мумкин эмаслигини яхши билади. Шу сабабли ҳам у поэзия оламининг нурли сиймоларидан, Пушкин ва Гейне, Лермонтов ва Есенин, Щипачев ва Твардовский, Завқий ва Ҳамза сингари шеърий устозлардан мадад олади, уларнинг ижодларини қунт билан ўрганади, ўз шеърларида уларнинг илҳомбахш ижод булоқларидан баҳраманд бўлаётганлигини зўр ифтихор ва ажиб бир камтарлик билан таъкидлаб ўтади. Ўз овози, ўз сўзини топиб олиш учун доимо изланиш йўлидан бораётган ёш шоирнинг иқрори мана бундай:

Раҳмат сизга шеърий устозлар,
Сизни қалбим севар, қадрлар.
Шодланардим — шеърга ўхшаса,
Тўпламдаги тўнғич сатрлар...

Шу йўсин шеърий устозларга ўз ҳурматини баён қилган Ўлмас Умар Хайём, Лев Ошаниндан баъзи таржималар қилиб, тўпламига киритган, Завқийнинг келажакка ишонч руҳи билан суғорилган бир байтидан таъсирланиб, замонавий темада шеър ёзган, таниқли совет ёзувчиси Ю. Яновскийга шеър бағишлаган.

«Нишона» тўпламини варақлар эканмиз, авторнинг мавзу танлашдан тортиб, турли вазн, турли формаларни қўллаш, бадиий, тасвирий воситалардан фойдаланишгача мустақил бўлишга ҳаракат қилаётганлигини, тақлидчилик домига тушиб қолмасликка интилганини, ҳаётдаги воқеалардан олган таассуротларини бадиий образлар орқали ўз имкониятлари даражасида беришга уринаётганлигини, хуллас ижодий меҳнат изтиробларини чекишдан қўрқмаётганлигини кўрамиз. Бу изланишларнинг натижаси ўлароқ Ўлмас дастлабки муваффақиятларга эришади. Тўпламдаги асосий муваффақиятлардан бири воқеабанд шеърларни ниҳоятда содда, равон тасвирлаб, чиройлик фикрларни ёрқин лавҳаларда талқин қилабилишдир.

«Бир жуфт бодом» сарлавҳали шеър тўпламдаги салмоқли, бақувват асарлардандир. Бу воқеабанд шеърда Совет Партия-Ҳукумат делегацияси Ҳиндистонга борганда Бомбайдаги Аари сут фермаси яқинига бодом кўчати ўтқазганлигининг лирик лавҳаси чизилган. Шоир дўстлик ёдгорлиги учун экилгач бир жуфт бодом дарахтининг келажак тарихини ҳикоя қилиш учун ота-бола ўртасидаги суҳбат эпизодини тасвирлаб, икки буюк халқ ўртасидаги дўстликнинг моҳиятини очиб беради. «Икки лавҳа» шеърида эса худди шу тема ҳаётий лавҳалар орқали тараннум этилади. Биринчи лавҳада Тошкентда ҳинд меҳмонларининг сайр қилиши, Раж Капур қўшиғининг янграши, Наргиснинг гул совға қилишини тасвирлаган шоир ҳаяжон билан:

Назаримда юртимга шу кез,
Қалбин букет қилди Ҳиндистон...

деб хитоб қилади. Иккинчи лавҳада эса Бомбайдаги катта стадионда ўртоқ Хрушчевнинг халқ томонидан зўр ҳурмат, иззат-икром билан олқишланиши тасвирланади.

Ўлмас лирик лавҳаларни қисқа, содда, чуқур маъноли қилиб беришга ҳаракат қилади. Маҳбубасининг ойдан ҳам гўзаллигини айтмоқчи бўлган шоир, севишганлар суҳбати пайтидаги бир савол-жавобни тасвирлаш орқали китобхонда ёқимли туйғулар уйғотади. Йигит севимли ёрининг «Ой нега булут ичра яширинди» дея берган саволига:

— Чиройингга бас
келса агарда, —
Ой тутармиди
Булутдан парда?..

деб жавоб беради.

Ўлмаснинг лирик миниатюралари, таъсирчан эпиграммалари ҳам чиройлик чиққан. Шоир оригинал, китобхоннинг эсида қоладиган сатрлар чизади: бу сатрларда ўз ёрини беҳад севган ошиқ йигитнинг соф, самимий туйғулари ёрқин акс этган.

Шоир «Ўтирарлим ижод билан банд» шеърида ижод қилиб ўтирарқан пианинода чалинган бир куйдан безовталанганини, илҳоми «қочганлиги» учун ранжиганлигини, аммо бу куйни дилдори севганлиги учун ундаги ранжиш ҳиссиёти қувонч туйғуси билан алмашганини моҳирона тасвирлаб берган.

«Нишона» тўпламидаги бу каби ёрқин, оригинал шеърлар Ўлмасда истеъдод нишоналари борлигидан далолат бериб турибди. Лекин бу нишона ҳали бир ниҳолдек бўлиб, парваришга муҳтождир. Парвариш эса меҳнат, меҳнат ва меҳнатдан иборатдир.

Шоир олинган темани ёрқинроқ, таъсирлироқ қилиб бериш учун бадиий воситаларни кенг фойдалана билмайди. У излаб топган лавҳалар баъзан хира тасвирланганлигининг, фикрнинг охирига етмаганлигининг, айрим шеърларнинг эса финали бир жумбоқ тарзда осилиб қолишининг ҳам сабаби шундан бўлса керак. Масалан, «Нишона» шеърини олиб кўрайлик. Бу шеърда бундай сатрлар бор:

Ҳовлимга кириб келди
Мана — солдатдек
март ҳам.
Қучоқлашдилар бирам...
Шамол ўйнади, елди.

Бу парча худди бир неча топишмоқларнинг йиғиндисига ўхшайди. Мартнинг солдатдек кириб келиши жуда ғайри-табиий туюлади. Ким-ким билан қучоқлашганлиги ҳам бутунлай топишмоқ. «Шамол ўйнади, елди» сатрларининг нима учун келтирилганлигини ҳам тушуниш қийин. Шунинг натижасида «Нишона» шеъридаги яхши мақсад туманлашиб, ўқувчи кутган ёрқин таассурот хиралашади.

Агроном ҳақидаги шеърни олиб кўрайлик. Бу шеърда конкретлик йўқ. Агар агроном деб аталган киши тупроқни қисимлаб кўрганлигини ҳисобга олмаса, унинг агрономлигидан шеърда нишона ҳам йўқ. Бу шеърнинг сарлавҳасини ўзгартириб, экскаваторчими, қўриқ очувчи комсомолми, нима деса ҳам бўлаверади. Агрономга хос фазилатлар, унинг ўзига хос ишлар шеърда тасвирланган эмас.

«Кўлдаги постовойга» шеърида китобхон яна бир топишмоққа дуч келади. Шоир кўлнинг ниҳоятда гўзаллигини, унда шоду-хандон юрган йигит-қизларни тасвирлаб, шундай дейди:

— Милиционер,
Эътибор бер
Шундай жойда ҳар ишга,
Ҳушёр тургин,
Завқ ҳам сургин,
Лойиқ бўлган олқишга!

Бу ерда авторнинг фикри тамомила мужмал бўлиб, хулосаси бошда тасвирлаётган воқеасига бутунлай қарама-қаршидир.

Автор баъзи сатрларни пала-партиш, ғализ тузиб, ўқувчига пардозламасдан тақдим этади. Бу эса китобхонни ранжитади.

Шу-чунмиди ҳар бир дўстингдан
Қониб-қониб сўраш аҳволни?

(«Дўстим қабри устида» шеъридан).

Поэтик нафосатдан, оҳангдорликдан маҳрум бўлган бундай сатрларнинг бўлмагани яхши.

Ўлмас Муҳитдинов тўпламидаги муваффақиятлар билан бирга учраган бу камчиликлар унинг ҳали кўп ишлаши, бадиий маҳоратни эгаллаш йўлида қунт билан меҳнат қилиши керак деган хулосага олиб келади.

Маҳмуд ЯХЁЕВ.

1). ЎЛМАС. «Нишона». Ўзбекистон ССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти. 1959 йил. Редактор Ғулом Шоди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Совет-Судан савдо муносабатларига доир

СССР билан Судан Республикаси ўртасидаги 1959 йил 16 март савдо битимига мувофиқ Хартумда 7 апрелдан 15 апрелгача 1960 йилда бир-бирларига етказиб бериладиган товарлар рўйхатини белгилаш ҳақида музокаралар ўтказилди.

Музокаралар дўстона ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятда ўтди ҳамда шу йилнинг 16 апрелида 1960 йилда СССР билан Судан ўртасидаги товар обороти ҳақидаги протоколни имзолаш билан тугалланди. Протокол ҳар иккала томонга етказиб бериладиган товарлар ҳажмини янада кўпайтиришни кўзда тутади.

Совет Иттифоқи Суданга турли асбоб-ускуналар ва машиналар, қора металл прокати, ёғоч, кимёвий ўғит, ип газламалар, қанд-шакар ва бошқа товарлар етказиб беради ҳамда Судандан пахта, шунингдек мойли ўсимлик уруғлари ва Судан экспорт қиладиган баъзи бошқа традицион товарларни сотиб олади.

Протоколни СССР ҳукумати ваколатига мувофиқ ташқи савдо министрлиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Л. С. Ежов; Судан Республикаси ҳукуматининг ваколатига мувофиқ молия ва иқтисод министрининг ўринбосари Абдил Раҳим Мирғани имзоладилар.

БЕЛЬГИЯ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XIII СЪЕЗДИ

ЛЬЕЖ, 16 апрель. (ТАСС). Илгари хабар берилганидек, бугун бу ерда Бельгия Коммунистик партиясининг XIII съезди очилди. Съезд мажлисида КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Поспелов нутқ сўзлаб, съездга КПСС Марказий Комитетининг табрикномасини ўқиб берди.

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ДЕКЛАРАЦИЯСИ

КОНАКРИ, 16 апрель. (ТАСС). Осиё ва Африка халқларининг кеча тамом бўлган иккинчи бирдамлик конференциясининг қатнашчилари декларация қабул қилдилар. Декларацияда, жумладан, бундай дейилади: «Биз равшан ва аниқ йўлни танлаб олдик. Бу йўлдаги биринчи босқич озодликни қўлга киритишдир... Империалистларнинг ҳеч қандай найранглари озодликни қўлга киритиш соҳасидаги тўғри йўлдан бизни оздира олмайди».

Осиё ва Африка халқлари, дейилади декларацияда, Бандунг принципларини қўллаб-қувватлайдилар ҳамда бу принципларни амалга ошириш учун курашадилар. «Биз ҳамма мамлакатларга қардошлик қўлини чўзамиз. Лекин узоқ йиллар давом этган машаққатлар бизни дўстларни душманлардан фарқ қилишга ўргатди».

«Биз, Осиё ва Африка халқлари, айтамизки, бизнинг мустақиллигимиз олди-сотди қилинадиган нарса бўлиши мумкин эмас, биз учун озодлик эса мамлакатимиздаги ҳамма ресурсларга, ҳамма имкониятларга тўла хўжайин бўлиш ҳуқуқидир. Биз монополияларнинг эксплуатациясига, қашшоқлик ва таҳқирлашларга чек қўйишга қатъий бел боғлаганлигимизни таъкидлаймиз. Бизнинг курашимиз шу билан бир вақтда умумий тинчлик учун курашдир. Биз уруш оловини ёқувчиларга қарши, ҳарбий пактларга қарши ва инсониятнинг ютуқларини атом бомбаси билан йўқотиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши чиқамиз».

«Империализмнинг мавжудлиги, — деб таъкидланади декларацияда, — жаҳон тарихидаги ҳозирги аҳволга мутлақо мос келмайди». «Биз ҳеч нарсага қарамасдан улуғ мақсадимизга эришишга қарор қилдик. Биз ҳар қандай қурбонлар беришга тайёрмиз. Биз ҳозиргача кўп куч сарфладик. Лекин охирги мақсадларимизга эришмоқ учун янада кўпроқ куч сарфлашга тайёрмиз».

Чжоу Эн-лай билан У Ну ўртасида музокаралар

ПЕКИН, 17 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги Рангундан хабар беради: бугун бу ерда Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши бош министри Чжоу Энь-лай билан Бирма Иттифоқи бош министри У Ну ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Телеграф хабар қилади

Хитой Коммунистик партияси Марказий Комитетининг раиси Мао Цзэ-дун Мўғулистон Халқ Республикаси Буюк халқ хурали раиси Б. Жаргалсайхан бошчилигидаги Пекинда меҳмон бўлиб турган мўғул парламент делегациясини қабул қилди. Мао Цзэ-дун билан мўғул парламент аъзолари ўртасида дўстона, самимий суҳбат бўлди.

◆ СССР Ташқи савдо министри Н. С. Патоличев Пекиндан Москвага жўнаб кетди. У Хитой Халқ Республикасида ва Вьетнам Демократик Республикасида бўлган вақтида Совет Иттифоқининг Хитой ва Вьетнам билан 1960 йилда товар обороти тўғрисидаги протоколларни имзолади.

◆ Ҳиндистон ҳукумати мамлакатнинг турли районларида Совет Иттифоқи ҳукумати томонидан Ҳиндистонга совға тариқасида берилган қишлоқ хўжалик техникаси базасида Ражастон штатидаги Суратгарҳда ташкил этилган фермага ўхшаш яна 10 та механизациялашган қишлоқ хўжалик фермаларини барпо этишни мўлжалламоқда.

◆ Швеция бош министри ва Швеция социал-демократик партиясининг раиси Т. Эрландер Хельсинкига келди. У 16 апрелда очиладиган Финляндия социал-демократик партияси съездининг ишида қатнашади.

Ҳиндистон хотин-қизлари делегацияси Тошкентдан жўнаб кетди

Хотин-қизларнинг Копенгагендаги халқаро учрашувига кетаётган Ҳиндистон хотин-қизлари делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун бўлди. Делегация Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатларидан бир группасининг таклифига биноан республикада меҳмон бўлиб қолган эди.

Ҳиндистонлик меҳмонлар Тошкент билан танишганларидан кейин Орджоникидзе районига бориб, ўзбек пахтакорларининг ҳаёти билан қизиқдилар.

17 апрелда делегация Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

„Совет мактабларининг тажрибаси биз учун фойдали бўлади"

СССР маориф, олий мактаб ва илмий муассасалар ходимлари касаба союзининг Марказий Комитети таклифига мувофиқ Совет Иттифоқига келган Цейлон ўқитувчиларининг делегацияси Ўзбекистон педагогларининг меҳмони бўлди. Делегация Тошкентдаги бир қанча мактаб ва болалар муассасаларида бўлди, Ўрта Осиё Давлат университетининг ўқитувчилари билан суҳбатлашди.

Ўзбекистонда маориф соҳасида қўлга киритилган муваффақиятлар бизни жуда қизиқтирди, деди делегация бошлиғи, Цейлон ўқитувчилари туристик клубининг вице-президенти Кингзли Досанайке. Деярлик ялпи саводсизликнинг бу ерда қисқа муддат ичида тугатилганлигининг ўзи мактаб ишининг юксак даражада ташкил этилганлигини ва мактабга давлат томонидан катта эътибор берилаётганлигини яққол кўрсатиб турибди. Таълим беришнинг болаларни тарбиялаш билан уйғунлаштириб олиб борилиши, совет педагогларининг ёшларда ақлли бошгина эмас, балки моҳир қўллар ҳам бўлишига эришишга интилаётганликлари эътиборга сазовордир.

Бизнинг фикримизча, деди Кингзли Досанайке, совет мактабларининг тажрибаси Цейлон педагоглари учун фойдали бўлади. Цейлон ўз миллий маорифини ривожлантиришда бошқа мамлакатларда бўлган ҳамма яхши томонларни ўрганишни истайди ва бу жиҳатдан совет педагогларининг иши биз учун айниқса қизиқарлидир.

Цейлон ўқитувчилари Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳатни давом эттириб 18 апрелда Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

Сиз суратда кўриб турган бу уч қиз Тошкентдаги 128-мактабда ўқишади. Улар чет эллик пионер ва ўқувчилар билан хат ёзишиб дўстона алоқалар боғлашган. Мана бугун Германия Демократик Республикасидаги дўстлари Делама Хадештайндан янги хат келди. Опа-сингил ўқувчилар (ўнгдан) Наташа, Женя ва Света Зинченколар бу хатни қувониб ўқишмоқда.

С. Аҳмедов фотоси.

Телевизор экранида

19 АПРЕЛДА

19.30. Ўқувчилар учун «Қизил галстук» тележурнали.
19.55. Ленин ҳақидаги спектакллардан парчалар ва сўнгги ахборот.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА —19/IV да **Дилором** (билетлар сотилган).

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—19, 20/IV да **Кураш йиллари** (19/IV га билетлар сотилган).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 20/IV да **Равшан ва Зулхумор.** Кеч соат 8 яримда бошланади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 22/IV кеч соат 9 да В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигига бағишлаб **Ўзбекистон санъат усталари концерти.**

Ульяновлар оиласи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

Ягона сафда — «МИР» (эрталаб соат 10 да).

Ленин ҳақида хотиралар (кундуз 12 да), **1) Н. С. Хрушчев Индонезияда, 2) А. И. Микоян Куба Республикасида, 3) Тўрт мард** (кундуз соат 1, 2, 3, 4, кеч 5 ва 10 да) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

Лайча эргаштирган хоним — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК» (1- залда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Шўх қайрилишлар — «МИР» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кеч 8-20 минут ва 10 да), «ВАТАН» (эрталаб 11-20 минут кундуз 1, 3, кеч 5 ва 7 да).

Балтика депутати — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Педагогик поэма — «ВАТАН» (эрталаб соат 9-40 минутда).

Урицкий кўчаси, 13-уйда турувчи Василий Михайлович Саповнинг Кафанов кўчаси, 92-уйда турувчи Нина Васильевна Қазаковадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район 2-участка халқ судида кўрилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

1959 йилда Москвада бўлиб ўтган санъат ва адабиёт декадасидан кейин

ЎЗБЕК ЦИРКИ

артистларининг

ГАСТРОЛЛАРИ

Ўзбекистон ССР халқ артисти **Карим Зарипов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Акрам Юсупов, Холида Шарифбоева, Григорий Заставников, Ҳаким Зариповлар** қатнашади.

Бадиий раҳбар — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Обиджон Тошкенбоев.**

Томоша кеч соат 8 да бошланади. Якшанба куни 3 марта томоша кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да). Билетлар эрталаб соат 11 дан сотилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА 1960 ЙИЛНИНГ ИККИНЧИ ЯРМИ УЧУН якка ва идора обунаси

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Обуна Ўзбекистон ССРдаги барча «Союзпечать» ва алоқа бўлимларида, шунингдек корхона, муассаса ва ўқув юртларидаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

«Союзпечать» Тошкент шаҳар бўлимида обуна ҳар куни соат 9 дан 19 гача, дам олиш кунларида эса соат 9 дан 18 гача қабул қилинади.

Бирлашган нашриёт.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг адреси

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими—29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р 02642. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1577.